

ស្នាក់នាំសារ

The Messenger

មាតិកា

មានការងារ មាន
ឯករាជ្យ តែមិន...
ទំព័រ ៥

សមាគមពន្លកថ្មី
ផ្តល់ទឹកស្អាត...
ទំព័រ ៧

ព្រឹទ្ធាចារ្យ: “អាចារ្យ
គួរតែរៀនក្នុងខ្នាត”
ទំព័រ ១៧

ការសែតចេញផ្សាយប្រចាំខែមេសា ឆ្នាំ៩៤ ថ្ងៃទី០១-៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ លក់តម្លៃ ១០០០រៀល តែប៉ុណ្ណោះ

លេខ ៤៤

កម្ពុជាជាប្រទេសកសិកម្ម តែឥណទាន ធ្លោតសម្រាប់ផ្នែកនេះនៅមានកម្រិត

កម្ពុជាគឺជាប្រទេសកសិកម្ម ។ ប្រជាជន ៨០% រស់នៅដោយពឹងផ្អែកលើវិស័យនេះ ។ ដូច្នេះវិស័យកសិកម្មចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។ ប៉ុន្តែវិស័យកសិកម្មអាចរីកចម្រើនទៅបានទាល់តែមានប្រភពទុនគ្រប់គ្រាន់ ។ តើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមរបស់កសិករដើម្បីទទួលបានឥណទានដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍លើផ្ទៃដីរបស់ខ្លួន? **ទំព័រ១០-១១**

កម្មវិធីវិទ្យុ

អេម៉ានូអែល សំឡេងពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក !

- ភ្នំពេញ : FM 102.5 Mhz ម៉ោង២:០០-៣:០០ រាល់រសៀលថ្ងៃសុក្រ
- បាត់ដំបង : FM 91.0 Mhz ម៉ោង ៧:៣០-៨:៣០ រាល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍
- សៀមរាប : FM 102.5 Mhz ១០:០០-១១:០០ រាល់ថ្ងៃសៅរ៍
- កំពង់ធំ : FM 88.5 Mhz ម៉ោង ១២:៣០-១:៣០ ថ្ងៃសៅរ៍ថ្ងៃត្រង់
- កំពង់ចាម : FM 100.5 Mhz ម៉ោង ៦:៣០-៧:០០ យប់ថ្ងៃអាទិត្យ
- ក្រុងព្រះសីហនុ : FM 107.5 Mhz ម៉ោង៥:០០-៦:០០ រសៀលថ្ងៃសៅរ៍
- កំពត : FM 93.25 Mhz ម៉ោង ៥:០០-៦:០០ រសៀលថ្ងៃសៅរ៍

រូបថតប្រចាំខែ

Photo : L. Sovanna

តំណាងសាសនាព្រះពុទ្ធ ត្រីស្តសាសនាកាតូលិក ប្រូតេស្តង់ និងឥស្លាមក្នុងក្រុមអន្តរសាសនាកម្ពុជាចូលរួមវែកទុកប្រជាជនជប៉ុននៅស្ថានទូតជប៉ុន-ភ្នំពេញ។

Photo : L. Sovanna

តំណាងសាសនាកាតូលិកក្នុងក្រុមអន្តរសាសនាកម្ពុជាចុះហត្ថលេខាលើសារវែកទុករបស់ខ្លួន កាលពីថ្ងៃទី២២ មីនា នៅស្ថានទូតជប៉ុនរាជធានីភ្នំពេញសម្រាប់ប្រជាជនជប៉ុនដែលបានស្លាប់ និងបាត់ខ្លួនរាប់ម៉ឺនយ៉ាងគួរឱ្យរន្ធត់ដោយគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិការព្យាយាម និងស៊ុណាមី។

ព្រះសហគមន៍កាតូលិកអធិដ្ឋាន សម្រាប់ប្រជាជនជប៉ុន

គ្រីស្តបរិស័ទ បព្វជិត បព្វជិតា អស់លោកបូជា- ចារ្យ និងលោកអភិបាល ព្រះសហគមន៍កាតូលិក នៅកម្ពុជាទាំងអស់បានមក ជួបជុំគ្នាក្រោមអធិបតី- ភាពរបស់លោកអគ្គអភិ- បាលជីអូរ៉ាន់នី ដានីញ៉ែល ឡូ អគ្គរាជទូតប៊ុរីវ៉ាទីកង ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាដើម្បីធ្វើការអធិដ្ឋានចូលរួមវែកទុក ប្រជាជនជប៉ុន ដែលរងគ្រោះដោយសារព្យាយាម និងរលក យក្សស៊ុណាមី ។

Photo : V. Sambath

ការអធិដ្ឋាននេះបានប្រព្រឹត្តិទៅព្រះវិហារសន្តយ៉ូសែប (ផ្សារតូច) ទីក្រុងភ្នំពេញ ដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់ ឯកអគ្គរាជទូតជប៉ុនប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផង ។

លោកអគ្គរាជទូតជីអូរ៉ាន់នី មានប្រសាសន៍ ក្នុងពិធី ថា សេចក្តីស្រឡាញ់ នាំឱ្យយើងមករួមគ្នាទីនេះ ជាគ្រួសារតែ មួយ ។ សេចក្តីស្រឡាញ់នាំយើងឱ្យបានជិតស្និទ្ធជាមួយប្រ- ជាជនជប៉ុន ។ សេចក្តីស្រឡាញ់ មិនមែនមនោសញ្ចេតនាទេ គឺជាព្រះយេស៊ូគ្រីស្ត ។

ចំណែកលោកអភិបាលអូលីវីយ៉េ មានប្រសាសន៍ថា ក្នុង នាមជាអភិបាលព្រះសហគមន៍ សូមឱ្យបងប្អូនអង្វរដល់ព្រះ ជាម្ចាស់សម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ ជាពិសេសជនជាតិជប៉ុន ។

លោកអគ្គរាជទូតជប៉ុនបានថ្លែងអំណរគុណព្រះសហគ- មន៍កាតូលិក ដែលបង្ហាញនូវការចូលរួមទុក្ខព្រួយរួមជាមួយ ប្រជាជននៅពេលជួបបញ្ហាលំបាកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនោះ ។

លី សុវណ្ណា

វិចារណកថា

សូមជូនពររបងបួន និងសូមរិះពិតអំពីព្រះបន្ទូល

លោកយី សុវណ្ណា ប្រធាន
ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយ
ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍
កាតូលិក (CSC)

បងបួនជាទីស្រឡាញ់! សួស្តីឆ្នាំថ្មី!
ក្នុងឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីខាងមុខ! អ្នកនាំសារសូម
ជូនពររបងបួនសូមជួបតែសុភមង្គលក្នុងគ្រួសារ ក៏ដូចជា
ជីវិតឯកជនផ្ទាល់របស់បងបួន។

ទន្ទឹមនឹងបុណ្យចូលឆ្នាំប្រពៃណីជាតិខ្មែរ សម្រាប់បង
បួនជាគ្រីស្ទបរិស័ទ នៅពេលនេះ យើងកំពុងតែស្ថិតនៅ
ក្នុងរដូវអប់រំពិសេសដើម្បីឱ្យយើងទាំងអស់ មើលឡើង
វិញនូវការប្រព្រឹត្តិរបស់យើងព្រមទាំងការរស់នៅប្រចាំ
ថ្ងៃក្នុងនាមជាគ្រីស្ទបរិស័ទ។

តើយើងបានយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់នូវព្រះបន្ទូល ត្រឹម
កម្រិតណា និងប្រណិប័តន៍តាមយ៉ាងណាខ្លះ? តើយើង
ចេះទទួលអ្នកដទៃយ៉ាងណា? តើយើងបានលើកលែង
ទោសឱ្យគ្នាយ៉ាងដូចម្តេច? ដើម្បីឱ្យយើងម្នាក់ៗ បានជិត
ស្និទ្ធជាមួយព្រះជាម្ចាស់។

នៅក្នុងរដូវនេះដែរ មានបងបួនជាច្រើនដែលត្រូវម

ខ្លួនទទួលជីវិតថ្មីជាមួយនិងព្រះគ្រីស្ទ។ តើជីវិតថ្មីមាន
ន័យយ៉ាងណាសម្រាប់យើងខ្ញុំម្នាក់ៗ ជាគ្រីស្ទបរិស័ទ?

មានតែជំនឿដែលអាចឆ្លើយនឹងសំណួរនេះបាន ហើយ
មានតែការពឹងផ្អែកទៅលើធម៌មេត្តាករុណារបស់ព្រះជា
ម្ចាស់ ដែលឱ្យយើងទទួលបានការសង្គ្រោះ និងក៏នាំឱ្យយើង
បើកចិត្តដោយទូលំទូលាយ និងក៏គ្មានគំនិតអាត្មានិយម
ដែលវាជាចំណុចគ្រោះថ្នាក់បំផុតនោះ។ ជំនឿនាំឱ្យយើង
ចេះសម្រួលលើកលែងទោសឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក
និងជាមតិគ្នាឱ្យឆ្ពោះទៅរកសុភមង្គល និងសន្តិ-
ភាពក្នុងក្រុមគ្រួសារ និងក្នុងសង្គមជាតិ។ ការពឹងផ្អែក
លើព្រះជាម្ចាស់នាំឱ្យយើងយកពេលជាច្រើនដើម្បីធ្វើ
ការអធិដ្ឋាន។

តើការដើរតាមព្រះជាម្ចាស់ ធ្វើឱ្យយើងទៅជាមនុស្ស
កំសាកឬយ៉ាងណា បើយើងមានតែការដាក់ខ្លួនការលើក
លែងទោសនោះ?

កម្មវិធី ពន្លឺភ្លឺ
ជាគម្រោងវិទ្យុផ្តល់ជូនដល់
ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានកាតូលិក
កម្ពុជានេះផ្តោតលើពលកម្មកុមារ និង
បង្ការការគេងប្រចំព្រលឹកុមារ ដែល
សហការជាមួយវិទ្យុសម្តេច
ប្រជាជនមេតេយ្យ VOD វានឌ្រូម
នៃរាងថ្ងៃម៉ឺន រោង៤៤៥ អេស៊ីស
នៃវិទ្យុ FM 106.5 MHz ។

កម្មវិធីវិទ្យុ អេម៉ានូអែល

- អ្នកចូលរួមកម្មវិធីអេម៉ានូអែល “សម្លេងពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក” ខែមេសា
- ថ្ងៃអាទិត្យទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ អាទិត្យទី៤ ក្នុងរដូវវស្សាថ្ងៃ: លោក
បូណាចារ្យប្រប់ ពិសេ ប្រធានទេវវិទ្យាល័យសន្តិយុវជនម៉ារី វិយ៉ាណេ។
  - ថ្ងៃអាទិត្យទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ អាទិត្យទី៥ ក្នុងរដូវវស្សាថ្ងៃ: លោក
បូណាចារ្យផុនផាន ហោតថារី (លោកពុកចាប) នៅព្រះសហគមន៍កាតូលិកកំពង់ធំ។
  - ថ្ងៃអាទិត្យទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ បុណ្យលើកតម្កើងទុក្ខលំបាកព្រះយេស៊ូ:
លោកអន់តូនីសាមី ស៊ីសេរាជ អភិបាលភូមិភាគកំពង់ចាម។
  - ថ្ងៃអាទិត្យទី២៤ មេសា ឆ្នាំ២០១១ បុណ្យចម្លងព្រះយេស៊ូទទួលព្រះជន្មថ្មីដំរុងរឿង:
ចូលរួមដោយលោកអភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគភ្នំពេញសុខកុមារ អូលីវីយេ
ស៊ីតអិស្តែរ អភិបាលភូមិភាគភ្នំពេញ។

កម្មវិធីវិទ្យុ “ខ្ញុំត្រូវការអ្នក”

ប្រធានបទសម្រាប់ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ (FM 99.5 Mhz ច័ន្ទ,អង្គារ ម៉ោង១០-១១ព្រឹក)
ថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា: ឆឹកខ្លាំង? ថ្ងៃទី៥ ខែមេសា: ជប់ល្បែងហ្វឹកសុភារបូ? ថ្ងៃទី១១ ខែមេសា: យុវវ័យ ពិធីនេះក្នុង
ឱកាសចូលឆ្នាំថ្មី។ ថ្ងៃទី១២ ខែមេសា: យុវវ័យ ពិធីនេះក្នុងឱកាសចូលឆ្នាំថ្មី។ ថ្ងៃទី១៨ ខែមេសា: យុវវ័យ និងអាពាហ៍ពិពាហ៍
បង្ហូរ។ ថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា: យុវវ័យ និងការបោះបង់ចោលការសិក្សា។ ថ្ងៃទី២៥ ខែមេសា: យុវវ័យ និងការដើរលេងយប់។ ថ្ងៃទី
២៦ ខែមេសា: យុវវ័យមានការងារធ្វើ មានឯករាជ្យ? ប្រធានបទទាំងនេះមានវាគ្មិនជំនាញបកស្រាយ។ **សូមកុំភ្លេចតាមដាន!**

សេដ្ឋកិច្ច

តម្លៃស្វាយចន្ទីកើនឡើង ខណៈដែលទិន្នផលធ្លាក់ចុះ

ខាន់ ភិរម្យ

កសិករមួយចំនួនកំពុងប្រកបរបរធ្វើចំការស្វាយចន្ទីបានអះអាងថា ទិន្នផលស្វាយចន្ទីនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១១នេះ ធ្លាក់ចុះ ។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលកសិករសប្បាយចិត្តនោះ គឺដំណាំនេះ អាចឡើងថ្លៃ ។

លោកអាន ផារី ម្ចាស់ដំណាំចំការស្វាយចន្ទីមួយកន្លែងនៅស្រុកចំការលើ ខេត្តកំពង់ចាម បានមានប្រសាសន៍ថា ដោយសារតែអាកាសធាតុនៅក្នុងឆ្នាំនេះ មិនអំណោយផល ទិន្នផលដំណាំស្វាយចន្ទីនឹងធ្លាក់ចុះប្រមាណ៥០% ។ ប៉ុន្តែយើងសប្បាយបន្តិចដោយសារតម្លៃឡើងថ្លៃ ។ លោកបញ្ជាក់ថា៖ "ឆ្នាំនេះ អត់កក់ខែសោះ ។ ចន្ទីយើងចេញផ្កាច្រើន ។ តែអាកាសធាតុក្តៅ ធ្វើឱ្យជ្រុះអស់ប្រមាណ ៥០% ។ ប៉ុន្តែសំណាង! តម្លៃឡើងប្រហែលពាក់កណ្តាល" ។

តាមការអះអាងរបស់លោកអាន ផារី ក្នុងថ្ងៃដី ១ហិចតា ដំណាំស្វាយចន្ទីអាចផ្តល់ទិន្នផលជាគ្រាប់ប្រមាណជា ១តោន ។ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំនេះ វាប្រហែលបានត្រឹមតែជាងកន្លះតោនប៉ុណ្ណោះ នៅខណៈដែលតម្លៃដំណាំឡើងពី៣៦០០រៀល ទៅ៣៨០០រៀល នៅក្នុង ១គីឡូក្រាម ទៅដល់៦១០០ ដល់៦៥០០ រៀលក្នុងមួយគីឡូក្រាម ។

លោកលីម គឹមហាំង ម្ចាស់ចំការស្វាយចន្ទី ទំហំ

Photo : L. Sovanna

១០០ហិចតា នៅក្នុងស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម ប្រាប់ឱ្យដឹងថា ឆ្នាំនេះគាត់អត់ទាន់លក់ ហើយនៅមិនទាន់ប្រមូលផលអស់ដែរ ។ លោកមិនបានផ្តល់តួលេខលំអិតទេ ។ តែកាលឆ្នាំមុនគាត់អាចប្រមូលផលបានប្រមាណជា៧០តោន ហើយអាចលក់ចេញក្នុងមួយតោនប្រមាណជា ១០០០ដុល្លារ ។

តាមការអះអាងពីម្ចាស់ចំការស្វាយចន្ទីទាំងពីររូបខាងលើនេះ ផលផ្លែស្វាយចន្ទីរបស់ពួកគាត់ភាគច្រើន គឺលក់ទៅឱ្យឈ្មួញរៀតណាមទាំងអស់ ។

លោកលីម គឹមហាំង ក៏បានឱ្យដឹងថា ឈ្មួញខ្មែរភាគច្រើន ឱ្យថ្លៃថោកជាងឈ្មួញរៀតណាមហើយ មានកម្រិតបរិមាណទិញទៀត ។ ប៉ុន្តែឈ្មួញរៀតណាម មានប៉ុន្មាន ក៏គេហ៊ានទិញដែរ ។

យោងទៅតាមការសិក្សារបស់អង្គការសាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិក៏បានឱ្យដឹងថា ដំណាំស្វាយ

ត្រូវបានការអះអាងថា កម្ពុជានាំចេញស្វាយចន្ទីបានជាង ៨០០០០ដុល្លារ

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានអះអាងថា កាលពីឆ្នាំ ២០១០កន្លងទៅនេះ ប្រទេសកម្ពុជានាំចេញស្វាយចន្ទីបានប្រមាណជាង ៨៤.៤១៦ដុល្លារ ។

យោងទៅតាមរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានឱ្យដឹងដែរថា នៅក្នុងចំណោមផលិតផលកសិកម្មដែលកម្ពុជានាំចេញដំណាំស្វាយចន្ទី មានស្តុកផលនៅទាបជាងផលិតកម្មឈើកែច្នៃ អង្ករ ដំឡូងមី កៅស៊ូ សណ្តែកស្បែក និងដំណាំច្រើនទៅទៀត។ ហើយតាមប្រភពដែលនោះបានឱ្យដឹងថា កម្ពុជានាំចេញផលិតកៅស៊ូ ៨៧លានដុល្លារ អង្ករបាន ៣៥លានដុល្លារ ឈើ ៣១លានដុល្លារ សណ្តែកស្បែក បាន ១១លានដុល្លារ ដំឡូងមី ពោត ៨លានដុល្លារ ហើយនិងកសិផលច្រើនបានចំនួន ១២៤.៤៦៥ ដុល្លារផងដែរ។

ចន្ទី នៅកម្ពុជា អាចមានតម្លៃពី៣០ ទៅ៤០ លានដុល្លារនៅក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ហើយនៅទូទាំងប្រទេសមានអ្នកដែលប្រកបរបរដាំដំណាំនេះមានប្រមាណជា៤០០០គ្រួសារ នាខណៈដែលផលដំណាំនេះអាចដាំបាននៅពាសពេញប្រទេស ។

សុខភាព

មុងជ្រលក់ថ្នាំអាចការពារជំងឺគ្រុនចាញ់បានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព

ជាត សំគី

លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ស៊ីវ សុវណ្ណារដ្ឋ ប្រធានការិយាល័យបច្ចេកទេសនៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ បានប្រាប់ឱ្យដឹងថា មុងជ្រលក់ថ្នាំមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ការពារមូសដៃកោត្យា ដែលជាភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតស៊ីវ សុវណ្ណារដ្ឋមានប្រសាសន៍ទៀតថា មុងជ្រលក់ថ្នាំមានពីរប្រភេទ ។ ទីមួយគឺប្រភេទមុងធម្មតា ដែលគេទិញថ្នាំយកមកជ្រលក់ហើយប្រសិទ្ធភាពរបស់វា មាន ៣ឆ្នាំ ឬក៏គេអាចបោកគក់បានចំនួន២០ដង ។ មុងប្រភេទទីពីរគឺមុងដែលជ្រលក់ថ្នាំចេញពីរោងចក្រតែម្តង ។ មុងនេះគឺមានក្រឡារឹង និងអាចការពារមូសបានបីឆ្នាំដែរ ។

Photo : S. Philong

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតស៊ីវ សុវណ្ណារដ្ឋ បញ្ជាក់ថា មកទល់ពេលនេះ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ បានរៀបចំកម្មវិធី ចែកមុងដល់ប្រជាជនបាន ៨០% ហើយនៅក្នុងចំណោមមនុស្ស ៣លាននាក់ដែលរស់នៅជិតតំបន់ព្រៃក្នុងបរិវេណ ២គីឡូម៉ែត្រ

ដែលងាយឆ្លងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ ហើយការចែកជូននេះ គឺមិនមានគិតប្រាក់ទេ ។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតស៊ីវ សុវណ្ណារដ្ឋ គូសបញ្ជាក់ថា មុងជ្រលក់ថ្នាំ នៅពេលប្រើ បើមានការសាប់ជើង មុងមិនបានត្រឹមត្រូវ រហែកបន្តិចបន្តួច ឬក៏ដាក់ដៃជាប់មុង មូសនៅតែមិនអាចខាំបាន ពីព្រោះពួកវា ជុំក្លិនថ្នាំ ឬអាចស្លាប់នៅពេលប៉ះមុង ។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតស៊ីវ សុវណ្ណារដ្ឋ បានសំណូមពរ ប្រជាជនឱ្យស្វែងយល់ដឹងអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ដែលវាបណ្តាលមកពីមូសដៃកោត្យា ពុំមែនមកពីចាញ់ទឹកចាញ់ដីឡើយ ។ ការប្រើមុងជ្រលក់ថ្នាំអាចការពារមូសដៃកោត្យាដែលបង្កជំងឺគ្រុនចាញ់ ។ ម្យ៉ាងប្រជាជនក៏អាចទិញមុងនេះនៅទីផ្សារផងដែរ ។

Photo : S. Phllong

មានការងារ មានឯករាជ្យ តែមិនអាចផ្តាច់ទំនាក់ទំនងគ្រួសារ

ខាន ភីម្យេ

ទស្សនៈថាមានការងារធ្វើ មានឯករាជ្យភាពពីគ្រួសារ គឺវាត្រឹមត្រូវ។ ប៉ុន្តែវប្បធម៌ និងប្រពៃណីខ្មែរមិនអនុញ្ញាតឱ្យយុវជនកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីគ្រួសារឡើយ។

លោកសុខុន រតនា កំពុងតែបម្រើការនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន មួយរូប បានអះអាងថា វប្បធម៌ និងប្រពៃណីខ្មែរ មិនតម្រូវឱ្យយុវជនកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងចេញពីគ្រួសារបានឡើយ។ យុវជន និងគ្រួសារតែងមានទំនាក់ទំនងគ្នាជានិច្ច។ លោកបានបញ្ជាក់ថា: "ជាការពិត! យើងតែងតែពួកយើងដែលចាស់ៗ តែងតែនិយាយ ដូចជា "មានការងារធ្វើហើយ ដុះស្លាប" "ចាស់ៗឃើញពន្លឺព្រះអាទិត្យមុន" ឬក៏ "ចាស់ៗស្គាល់ទឹកត្រជាក់ទឹកក្តៅមុន"...។ ទាំងនេះគឺជាប្លែកដែលចាស់ៗនិយាយ រិះគន់យុវវ័យតែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែទំនាក់ទំនងរវាងយុវជនយុវនារី ព្រមទាំងគ្រួសារ ខ្ញុំមិនដែលឃើញនរណាម្នាក់អាចកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងនៅឡើយ"។ លោករតនាដែលកំពុងតែបម្រើការងារជាមួយនិងប្រាក់បៀវត្សរ៍ជាមធ្យម ២៥០ដុល្លារ នៅក្នុងមួយខែ បានឱ្យដឹងថា ជាទូទៅកាលណាយើងមានប្រាក់ចំណូលផ្ទាល់ខ្លួន ការសម្រេចចិត្តនៅក្នុងការធ្វើអ្វី

មួយ វាងាយស្រួល មិនដូចជា កាលនៅពេល ដែលយើងនៅពីងពាក់អាណាព្យាបាលនោះឡើយ។ តែយើងក៏នៅតែមិនអាចឯករាជ្យ ឬកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីគ្រួសារទាំងស្រុងបាននោះដែរ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា: "បើមិនមានការងារធ្វើ យើងចង់ប្រើទូរស័ព្ទលើយើងត្រូវតែរលបជាមួយគាត់។ ប៉ុន្តែបើយើងមានការងារធ្វើ យើងចង់ទិញ តែបើគាត់មិនឱ្យទិញ យើងពន្យល់គាត់ពីហេតុផល"។

កញ្ញាមឿន ស្រីម៉ៅ អាយុ២៥ឆ្នាំ បានឱ្យដឹងដែរថា កាលនៅក្មេងៗកាលណាតែខឹងអាណាព្យាបាលកញ្ញាតែងតែគិតថាកាលណាតែមានការងារធ្វើនិងឯករាជ្យហើយ។ ប៉ុន្តែដល់ពេលមានការងារធ្វើ គឺនៅតែដដែល។ នេះគឺដោយសារតែផ្តាច់គំនិត និងការអនុវត្តទៅតាមគន្លងវប្បធម៌។ កញ្ញាបានបញ្ជាក់ថា: "កូនខ្មែរមិនដូចកូនអឺរ៉ុបទេ តែមានការងារធ្វើគេអត់នៅផ្ទះទេ ទេចេញទៅនៅក្រៅហើយ។ តែកូនខ្មែរដូចខ្ញុំ អត់ទេ ហើយបើចង់ធ្វើអ្វី ក៏ពិគ្រោះយោបល់គ្នាមុនដែរ ទើបសម្រេចចិត្តជាក្រោយ"។ កញ្ញាក៏បានឱ្យដឹងទៀតដែរថា នៅស្រុកខ្មែរទំនាក់ទំនងគ្រួសារមិនដូចនៅអឺរ៉ុបនោះទេ។ នៅអឺរ៉ុបទំនាក់ទំនងគ្រួសាររវាងអាណាព្យាបាល និងកូនៗ ដូចជាមិនសូវជិតស្និទ្ធដូចខ្មែរទេ ដោយសារតែពួក

គេ ដូចជាអាចរស់នៅរៀងៗខ្លួន។ នៅស្រុករបស់គេ អាណាព្យាបាលគេមានរដ្ឋជួយចិញ្ចឹមនិងធ្វើការទំនុកបម្រុង។ ប៉ុន្តែនៅស្រុកខ្មែរខុសគ្នាដោយសារតែអាណាព្យាបាល មានកាតព្វកិច្ចចិញ្ចឹមបីបាច់កូនហើយដល់ពេលកូនរបស់ពួកគាត់ធំ មានការងារធ្វើក៏ត្រូវមានកាតព្វកិច្ច មើលថែរក្សាអាណាព្យាបាលវិញ។ ដូច្នេះហើយបានជាទំនាក់ទំនងរវាងអាណាព្យាបាល និងកូនមានភាពជិតស្និទ្ធជាង។

ចំណែកកញ្ញាមិន ស្រីល្បីប សិស្សិតវេជ្ជសាស្ត្រ នៅសកលវិទ្យាល័យអាយយូ(បេ)បានឱ្យដឹងដែរថា ឥឡូវនេះ កញ្ញាគឺជានិស្សិតទេ។ ប៉ុន្តែបើសិនជាថ្ងៃមុខ មានការងារធ្វើ ក៏កញ្ញាប្រហែលមិនឯករាជ្យទាំងស្រុងដែរ។ កញ្ញាបានបញ្ជាក់ថា: "តាមមើលទៅ ប្រសិនខ្ញុំមានការងារធ្វើ ខ្ញុំក៏នឹងអាចសម្រេចចិត្តលើការងារខ្លះ។ ប៉ុន្តែភាពឯករាជ្យ គឺអាចមានត្រឹមតែ១០%ទេ ពោលគឺពុំដល់ ១០០%ឡើយ"។ កញ្ញាបានឱ្យដឹងទៀតផងដែរថា បើទោះបីយើងមានការងារក៏ដោយ ក៏យើងត្រូវតែទទួលស្គាល់នូវយោបល់ និងគំនិតរបស់អាណាព្យាបាលផងដែរ។ កញ្ញាមិនស្រីល្បីបបានបញ្ជាក់ឱ្យដឹងទៀតដែរថា: "អាណាព្យាបាលជាអ្នកឱ្យកំណើតឱ្យយើង និងជាអ្នកមានគុណរបស់យើង"។

កសិកម្ម

ជំងឺសារទឹក អត្រាព្យាបាលជាមានខ្ពស់ បើដឹងទាន់ពេលវេលា

ជាត សំភី

បើយោងតាមអ្នកជំនាញជំងឺសារទឹកធ្វើឱ្យសត្វពាហនៈមានគ្រោះថ្នាក់ស្លាប់កម្រិតខ្ពស់ ប្រសិនបើកសិករមិនបានចាប់អារម្មណ៍នឹងរោគសញ្ញារបស់វាទេ និងរកវិធីព្យាបាលឱ្យទាន់ពេលវេលាទេ ។

សារទឹកជំងឺកើតលើសត្វពាហនៈជាពិសេសគោក្របី ។ ជំងឺនេះវាបង្កឡើងដោយពូកែបាក់តេរីប៉ាស្ទ័រ៉ាឡា ម៉ុលតូស៊ីដា (Pasteuralla, Multocida) ។ ជំងឺនេះច្រើនរាលដាលនៅរដូវវស្សា ដែលមានភ្លៀងធ្លាក់មួយមេ ឬពីរមេ ដែលវាធ្វើឱ្យមានសំណើមខ្ពស់ និងជាកត្តាជំរុញឱ្យការរីកលូតលាស់យ៉ាងឆាប់រហ័សរបស់បាក់តេរីបង្កជំងឺ ។

លោកជា ប៊ុនជុន ព្រឹទ្ធបុរសរងមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រនិងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វនៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម បានមានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា៖ “នៅពេលយើងដឹងអំពីរោគសញ្ញាមុន ២៤ម៉ោង លទ្ធភាពនៃការព្យាបាលគឺមានខ្ពស់ គឺរហូតដល់ ៩០% គ្រាន់តែរយៈពេលព្យាបាល គឺយូរ ។ ប៉ុន្តែបើយើងទុកបណ្តោយវា រហូតដល់ថ្ងៃទីពីរ ឬទីបី លទ្ធភាពនៃការព្យាបាលគឺមិនកំណត់ ហើយអត្រាសត្វស្លាប់នេះមានកម្រិតខ្ពស់” ។

លោកជា ប៊ុនជុន បញ្ជាក់ដែរថា រោគសញ្ញានៃជំងឺសារទឹកមានការរឹង និងហើមនៅដើមក ហើយមានលាយឡំនឹងការប្រេវរសម្បូរ ។ សត្វដង្កក់ៗ

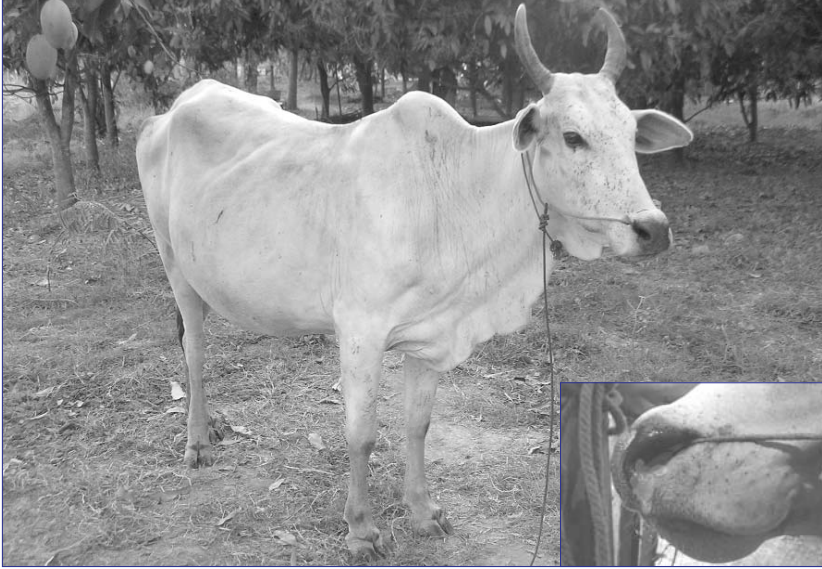

Photo : P. Samphy, RUA

ខ្លាំង ។ កម្រៅរបស់សត្វអាចកើនឡើងខ្ពស់ដល់៤១ អង្សារសេ ។ សត្វបាត់បង់ការស៊ីចំណី និងមានការលំបាកក្នុងការបំផ្លាស់ទី និងសកម្មភាពវាថយចុះ ។ ជួនកាលជំងឺនេះធ្វើឱ្យសត្វស្លាប់លឿនដែរក្នុងរយៈពេល៤៨ម៉ោង ឬ២៤ម៉ោងបើសិនជាសណ្ឋានរបស់វាស្រួចស្រាវខ្លាំង ។ លោកជា ប៊ុនជុន បានផ្តាំធ្វើថា ប្រសិនបើកសិករឃើញរូបរោគសញ្ញាទាំងនេះ សូមចាប់អារម្មណ៍ និងស្វែងរកគេវ៉ាកម្មបុព្វេទ្យ នៅតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីធ្វើការព្យាបាលឱ្យវាទាន់ពេល និងកុំឱ្យប្តូរពេល ។

លោកជា ប៊ុនជុនបញ្ជាក់ទៀតដែរថា ដើម្បីការ

ពារជំងឺសារទឹក គោលការណ៍សំខាន់ទីមួយ គឺការចាក់វ៉ាក់សាំង ។ កសិករ ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងសារទឹករយៈពេល ៦ខែម្តង ជាពិសេសមុនរដូវភ្លៀងធ្លាក់ ។ បន្ទាប់មកការចិញ្ចឹមសត្វ គឺត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍អនាម័យ ។ កសិករត្រូវតែធ្វើសម្អាតក្រោលកន្លែងស៊ីចំណី និងស្វែងរកចំណីដែលមានគុណភាពឱ្យសត្វស៊ី ។ លោកជា ប៊ុនជុន បន្តទៀតថា ប្រការសំខាន់មួយទៀតនោះ គឺកុំព្រលែងសត្វឱ្យដើរពាសវាលពាសកាល ដែលអាចចម្លងជំងឺទៅសត្វផ្សេងៗ ឬឆ្លងមកពីសត្វផ្សេងៗ ដែលនាំឱ្យជំងឺផ្ទុះឡើងនិងរីករាលដាលខ្លាំងឡើងៗ ។

បរិស្ថាន

អ្នកជំនាញ : “ចំនួនសត្វដីនៅកម្ពុជាអាចនៅដដែល ឬកើនឡើង”

“សត្វដីនៅកម្ពុជាជាពូជដីអាស៊ី ហើយចំនួនរបស់វាអាចស្ថិតនៅចន្លោះចាប់ពី៤០០ ទៅ៥០០ ក្បាល នាពេលសព្វថ្ងៃនេះ” ។ នេះបើតាមប្រសាសន៍របស់អ្នកជំនាញ ។

លោកទុយ សិរីវឌ្ឍនា ជាប្រធានគម្រោងក្រុមអភិរក្សដីកម្ពុជានៃអង្គការរុក្ខជាតិ និងសត្វអន្តរជាតិ និងជាម្ចាស់ពានរង្វាន់បុរសមាសផ្នែកបរិស្ថានឆ្នាំ២០១០ នៅអាស៊ី មានប្រសាសន៍ថា ដីទាំងនោះភាគច្រើនរស់នៅក្នុងតំបន់ព្រៃការពារ ប៉ែកនិរតីនៃកម្ពុជា នៅតាមជួរភ្នំក្រវាញនៅខេត្តកំពត ព្រះសីហនុ កោះកុង កំពង់ស្ពឺ ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំ

បង និងព្រៃប៉ែកឦសានប្រទេស មាននៅមណ្ឌលគីរី រតនគិរី ស្ទឹងត្រែង កំពង់ធំ និងព្រះវិហារ ។

លោកទុយ សិរីវឌ្ឍនា បានបន្តថា ចំនួនដីអាចមានច្រើនជាងនេះ រហូតដល់៧០០ក្បាល ដោយសារតែមានដានលាមករបស់កូនដីតូចៗ ។ លោកក៏បន្ថែមថា កំណើននេះបណ្តាលមកពីការបរិយាក្សមានការធ្លាក់ចុះ ។ ហើយព្រៃដែលជាដៃដៃជម្រករបស់វាត្រូវបានការពារយ៉ាងតឹងរ៉ឹងពីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងការអភិរក្សអង្គការបរិស្ថាននានា ។

លោកទុយ សិរីវឌ្ឍនាសំណូមពរថា រដ្ឋាភិបាលនិងប្រជាជនពលរដ្ឋគួរចូលរួមអភិរក្សសត្វដី ពី

ព្រោះវាមានប្រយោជន៍ច្រើនទាំងក្នុងបរិស្ថានជីវចម្រុះ និងបម្រើមនុស្សដូចជាលើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ចជាតិតាមរយៈវិស័យទេសចរណ៍ ។

ជាត សំភី

Photo : P. Samphy

អង្គការព្រះសហគមន៍កាតូលិក

សមាគមពន្លកថ្មីផ្តល់ទឹកស្អាត និងមានសុវត្ថិភាពដល់ប្រជាជន

ជាត សំភី

ប្រជាជនប្រហែល១៦៨០ គ្រួសារមានលទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាត ដោយសារតែកម្មវិធី ទឹកស្អាតរបស់សមាគមពន្លកថ្មីនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ប្រជាជនទាំង ១៦៨០គ្រួសារនោះ រស់នៅក្នុងឃុំសារិកាកែវ ស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល ។

បងស្រីអានម៉ារី ហ្គាលីស ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្រុមគ្រួសារបុព្វជិតាព្រះមាណា និងជាប្រធានសមាគមពន្លកថ្មី ក៏បានមានប្រសាសន៍ថា នៅតំបន់នោះ ប្រជាជនមិនអាចដឹកអណ្តូងបានទេដោយសារមានជាតិពុលអាសេនិកនៅពិក្រាមដី ។ ដូច្នេះពួកគាត់មានការលំបាកក្នុងការរកទឹកទទួលបាន ។ ជួនកាលពួកគាត់ត្រូវទៅដងពិទន្លេដែលនៅឆ្ងាយ ។ បងស្រីបញ្ជាក់ថា: "យើងចង់ផ្តល់ឱ្យគាត់នូវទឹកដែលមានសុវត្ថិភាព ជៀសវាងពួកគាត់ប្រើទឹកកខ្វក់" ។

លោកស៊ុន ទូច អ្នកចាត់ចែងកម្មវិធីពន្លកថ្មីមានប្រសាសន៍ថា យើងហៅកម្មវិធីនេះថា កម្មវិធីទឹកស្អាត ១០០១ ផ្តល់មូលនិធិដោយអង្គការ ១០០១ ពីប្រទេសបារាំង ។ អង្គការនេះគឺមានឯកទេសខាងផលិតទឹកស្អាតសម្រាប់ទទួលបាននៅជុំវិញពិភពលោក ។ លោកស៊ុន ទូចបន្តថា បើតាមតម្លៃទីផ្សារក្រុមហ៊ុនទឹកបរិសុទ្ធនានាស់ទឹក១៥៥ ចំណុះ២០លីត្រ ប្រហែលជា៤០០០រៀល ។ ចំណែកយើងលក់តែ ១០០០រៀលប៉ុណ្ណោះ ក្នុងចំណុះដូចគ្នា ។ ដូច្នេះប្រជាជនជាច្រើនមានលទ្ធភាពទិញយកទៅទទួលបានជាពិសេសអ្នកក្រីក្រ ។ លោកបន្តទៀតថា ប្រជាជនប្រហែល៦០០នាក់ ឬ១២០ គ្រួសារមានទឹកបរិសុទ្ធរបស់យើងនៅផ្ទះរបស់ពួកគាត់រួចហើយ ។

ចំណែកក្រៅពីនេះ យើងផ្តល់ទឹកបរិសុទ្ធដោយមិនគិតថ្លៃដល់សាលារៀន និងវត្តនៅក្នុងឃុំសារិកាកែវផងដែរ ។ លោកស៊ុន ទូចបន្ត ឱ្យដឹងទៀតថា: "កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងជួយដល់ប្រជាជនជាពិសេសអ្នកក្រីក្រ ឱ្យអាចទទួលបានទឹក ដែលមានអនាម័យ ។ បើធ្វើដូច្នេះពួកគាត់អាចមានជីវភាពល្អប្រសើរបានដោយសារតែពួកគាត់គ្មានឆ្លងជំងឺដែលត្រូវចំណាយថ្នាំព្យាបាល មិនមានចំណាយថ្លៃអុសឬអាចយកពេលវេលាដាំទឹកទៅធ្វើអ្វីផ្សេងទៀតដែលជាប្រយោជន៍ដល់គ្រួសារ" ។ លោក ស៊ុន ទូចបន្ថែមថា: "អាជ្ញាធរបានសហការល្អជាមួយយើងដោយផ្តល់កន្លែងសម្រាប់ផលិតកម្ម" ។

Photos : P. Samphy

គួរសិស្សនៅសាលាបឋមសិក្សាសារិកាកែវ ឃុំសារិកាកែវ ស្រុកល្វាឯម មានទឹកស្អាតបរិភោគនៅក្នុងថ្នាក់រៀន

លោកប៊ូ ទីឡាត អ្នកផលិតទឹកស្អាត បានមានប្រសាសន៍ថា គុណភាពរបស់ទឹកយើងនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអ្នកឯកទេសពីប្រទេសបារាំងថាមានភាពល្អប្រសើរក្នុងកម្រិត៩៩.៩% ។ ដូច្នេះទឹកស្អាតមិនប៉ះពាល់ដល់សុខភាពអ្នកប្រើប្រាស់ទេ មានតែជួយសុខភាព ។ កន្លងមក យើងក៏មានការលំបាកខ្លះ ក្នុងការបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជនដែលចេះតែកើនឡើង ។ តែយើងបំពេញបាន ។

លោកម៉ិន តៅ អ្នកភូមិកិច្ចការ ឃុំសារិកាកែវ ស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល មានប្រសាសន៍ថា លោកបានទិញទឹកសុទ្ធរបស់សមាគមដោយសារលក្ខខណ្ឌវាល្អ ។ មានអនាម័យ ។ មានតម្លៃថោកទោះបីអ្នកក្រីក្រក៏អាចទិញបាន ។ លោកក៏បន្តថា: "កាលមុនខ្ញុំចំណាយលុយកាក់ និងពេលវេលាដើម្បីទិញអុសយកមកដាំទឹកហូប ។ តែឥឡូវដោយសារទឹកសុទ្ធនេះ ខ្ញុំមានពេលវេលាច្រើនជាង ដើម្បីធ្វើអ្វីផ្សេងៗ ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវភាព" ។

លោកសន ក្រុង អ្នកភូមិម្នាក់ទៀត បានមានប្រសាសន៍ដែរថា ជាមួយនិងដបទឹកសុទ្ធនេះលោក

មានអារម្មណ៍សប្បាយចិត្ត គឺដោយសារលោកអាចកាត់បន្ថយការចំណាយ ។ លោកបញ្ជាក់ថា: "តាំងពីប្រើទឹកសុទ្ធនេះ យើងមិនមានជម្ងឺរាគុសអ្វីទេ" ។

ចំណែកលោកប៊ូ សុផល ជានាយកសាលាបឋមសិក្សាសារិកាកែវ បានមានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងដែរថា សមាគមពន្លកថ្មី ផ្តល់ឱ្យយើងនូវទឹកសុទ្ធ ១៥៥លីត្រសម្រាប់ ១៥ថ្នាក់រៀនរាល់ថ្ងៃ ។ ទឹកជួយសិស្សបានច្រើន ។ កន្លងមកកូនសិស្សខ្លះមកសាលាដោយគ្មានលុយទេ ។ ពួកគេមិនអាចរកទិញទឹកស្អាតផឹកបានឡើយ ។ ដូច្នេះពួកគេតែងតែស្រេកទឹក តែពួកគេទ្រាំដែលធ្វើឱ្យពិបាករៀនសូត្រ ។ លោកបន្តថា: "ឥឡូវនេះសិស្សរបស់យើងមានទឹកបរិភោគ ។ ពួកគេមានការប្រមូលផ្តុំអារម្មណ៍បានល្អ ហើយដោយសារតែទឹកនេះ" ។ លោកបញ្ជាក់ផងដែរថា: "ខ្ញុំចង់ថ្លែងអំណរគុណដល់កម្មវិធីរបស់អង្គការ" ។

សមាគមពន្លកថ្មី ត្រូវបង្កើតឡើងដោយបងស្រីអាន ម៉ារី ហ្គាលីស នៅថ្ងៃទី២ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៣ ។ ក្រៅពីកម្មវិធីផលិតទឹកបរិសុទ្ធនេះ សមាគមពន្លកថ្មី មានធ្វើជាកម្មវិធីទឹកស្អាតនៅស្រុកកណ្តាលស្ទឹងខេត្តកណ្តាលផងដែរ តាមរយៈរូបភាពផ្សេងពីនេះគឺការចូលរួមដឹកអណ្តូង ឱ្យប្រជាជន មានទឹកស្អាតសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ។

ក្រៅពីកម្មវិធីនេះ សមាគមពន្លកថ្មី ក៏បានជួយប្រជាជនជនបទដូចជា ការពិនិត្យសុខភាពដល់អ្នកក្រីក្រ ដោយមិនគិតថ្លៃ ផ្តល់ការគាំទ្រលុយកាក់កុំឱ្យសិស្សបោះបង់ចោលសាលា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងសាលាមត្តេយ្យ និងកម្មវិធីជាច្រើនទៀត ។

ព័ត៌មានទូទៅ

Photo : S. Philtong

ខាន់ ភីម្យ

ធនាគារពិភពលោក : “កម្ពុជា ទទួលបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៦,៥%”

ធនាគារពិភពលោកបានអះអាងថា ឆ្នាំនេះកម្ពុជានឹងមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៦,៥% ។

លោកជា ហួត អ្នកសេដ្ឋកិច្ចរបស់ធនាគារពិភពលោកប្រចាំកម្ពុជា បានអះអាង ក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មានមួយកាលពីខែមីនាថា កំណើននេះគឺដោយសារតែការនាំចេញរបស់កម្ពុជា នៅតែមានលក្ខណៈល្អ កំណើនវិនិយោគទុនដោយផ្ទាល់ពីបរទេស និងកំណើនកសិកម្ម និងទេសចរណ៍ជាដើម ។

បើតាមរបាយការណ៍របស់ធនាគារពិភពលោក ការនាំចេញរបស់កម្ពុជានឹងនៅល្អប្រសើរដោយផ្អែកលើលក្ខណៈអនុគ្រោះរបស់សហភាពអឺរ៉ុប ។ វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសនឹងកើនដល់ ៥,៤% នៃផលិតផលសរុបក្នុងស្រុកក្នុងឆ្នាំ២០១០ និងដល់ ៦% ក្នុងឆ្នាំ២០១១ ។ ចំណែកកសិកម្មកើនឡើង ៥,៣% ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ការនាំចេញសម្បូរកំប៉ុនកើនឡើង ២៤% ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ។

ការព្យាករណ៍នេះគឺទាបជាងការព្យាករណ៍របស់រដ្ឋាភិបាល ០,៥% ។

ពលករកម្ពុជាទៅធ្វើការ ក្រៅប្រទេសជាង ១២៦.០០០នាក់

ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានអះអាងថា កាលពីឆ្នាំ២០១០កន្លងទៅនេះ កម្ពុជាបានបញ្ជូនពលករ និងពលការិនីប្រមាណ

ជាង ១២៦០០០នាក់ ទៅធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស ជាមួយនិងប្រាក់ចំណូលផ្ញើមកក្នុងស្រុក ប្រមាណជា ១៨០លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ។

យោងទៅតាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងបានឱ្យដឹងថា តាមរយៈក្រុមហ៊ុន ចំនួន៣៣ ដែលទទួលអាជ្ញាបណ្ណកម្ពុជាបានបញ្ជូនពលករ និងពលការិនីចំនួន ១៦៣៩៤នាក់ ទៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ចំនួន ១១២២៤នាក់ ទៅថៃ ហើយ ២១១៦នាក់ ទៅកូរ៉េខាងត្បូង ក្រៅពីនោះនៅមានទៅជប៉ុនផងដែរ ។

ប្រភពដដែលបានឱ្យដឹងថា ពួកគេទទួលប្រាក់បៀវត្សប្រមាណជាពី ២០០ ដុល្លារទៅជាង ១០០០ដុល្លារ ។

អ្នកវិនិយោគទុនជប៉ុន ៤៩ ក្រុមហ៊ុនមកស្វែងរកឱកាសវិនិយោគនៅកម្ពុជា

អ្នកវិនិយោគទុនជប៉ុនប្រមាណ ៤៩ក្រុមហ៊ុន បានមកស្វែងរកឱកាសវិនិយោគនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃទី២១ ខែមីនា កន្លងទៅនេះ បើទោះបីជាជប៉ុនកំពុងតែរងគ្រោះដោយសារតែស៊ូណាមី និងការរញ្ជួយដីយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរក៏ដោយ ។

លោកស៊ូសាកូ ណាកាម៉ូរ៉ា ប្រធានវិទ្យាស្ថានវិនិយោគទុនអន្តរជាតិជប៉ុនបានឱ្យដឹងថា អ្នកវិនិយោគទុនទាំងអស់ មានចំនួន ៨៥នាក់ តំណាងឱ្យក្រុមហ៊ុនចំនួន ៤៩ បានមកដល់ប្រទេសកម្ពុជាដើម្បីសិក្សាទៅលើឧស្សាហកម្ម ភោជនីយដ្ឋាន សំណង់ និងវិស័យទេសចរណ៍ ។

ឯកឧត្តមចម ប្រសិទ្ធ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម បានអះអាងថា ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលមានស្ថិរភាពនយោបាយ និងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចបើកទូលាយ ពិសេស គឺកម្ពុជាមានកិច្ចព្រមព្រៀងការពារវិនិយោគទុនជប៉ុន និងទទួលបានការលើកលែងពន្ធជាច្រើនក្នុងការនាំចេញទំនិញទៅកាន់ប្រទេសជប៉ុនផងដែរ ។

សហគមន៍អន្តរជាតិបើកការវាយប្រហារទៅលើប្រទេសលីប៊ី

ក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងដើម្បីការពារជនស៊ីវិល សហគមន៍អន្តរជាតិ មានអាមេរិក អង់គ្លេសនិងបារាំង បានបើកការវាយប្រហារតាមផ្លូវអាកាសប្រឆាំងទៅលើកងទ័ពដែលស្មោះស្ម័គ្រនឹងមេដឹកនាំប្រទេសលីប៊ី ។

ប្រតិបត្តិការនេះ គឺបានធ្វើឡើង ក្រោយពេលដែលរបបដឹកនាំរបស់លោកមូអាមម៉ា អាដ ហ្គាដាហ្វី បានបើកការវាយប្រហារទៅលើក្រុមមនុស្ស ដែលងើបឡើងប្រឆាំងនឹងការគ្រប់គ្រងដ៏យូររបស់លោក ។

ប្រតិបត្តិការនេះបានចាប់ផ្តើមកាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ហើយមកដល់ចុងខែ កងកម្លាំងសម្ព័ន្ធមិត្ត ដែលបានប្រគល់ភារៈឱ្យអង្គការណាតូ បានកាន់កាប់ដែនអាកាសរបស់ប្រទេសនេះ ហើយប្រកាសថាជាតំបន់គ្មានការហោះហើរដើម្បីការពារជនស៊ីវិលប្រឆាំងនឹងការបង្ក្រាបរបស់ក្រុមទាហានរបស់លោកហ្គាដាហ្វី ។

ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិបានបើកភ្លើងខ្សែវិសម្រាប់ការវាយប្រហារនេះជាមួយនិងសម្លេងគាំទ្រពីប្រទេសសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា សន្តិសុខ ៣ប្រទេស គឺអាមេរិក បារាំង និងអង់គ្លេស ។ ចំណែកប្រទេសរុស្ស៊ី និងចិន បោះឆ្នោតអនុប្បវាទ ។

ជប៉ុនរងគ្រោះធ្ងន់គ្រោះការរញ្ជួយដី និងស៊ូណាមី

ចំនួនមនុស្សលើសពី ១០.០០០នាក់ ត្រូវបានអះអាងថា បានបាត់បង់ជីវិត ហើយមនុស្សប្រមាណ១៧៥០០នាក់ទៀត បានបាត់ខ្លួន ហើយនិងមានការប្រឈមមុខនឹងការលេចធ្លាយវិទ្យុសកម្ម-ចេញពីរោងចក្រថាមពលអគ្គិសនីដែលដើរដោយថាមពលនុយ-ក្លេរីអ៊ែរ ដែលប៉ះពាល់ដោយស៊ូណាមី និងការរញ្ជួយដីក្នុងកម្លាំងរហូតដល់ ៩រ៉ិចទ័រ ។

គ្រោះរញ្ជួយដីនេះបានកើតមានឡើងកាលពីថ្ងៃទី១១ខែមីនា ហើយមកដល់ចុងខែចំនួនជនរងគ្រោះដែលបានបាត់បង់ជីវិតនៅបន្តកើនឡើង ហើយគ្រោះមហន្តរាយនៅពុំទាន់បានដោះស្រាយនៅឡើយ ជាពិសេស ការលេចធ្លាយជាតិវិទ្យុសកម្មចេញពីរោងចក្រដើរដោយថាមពលនុយក្លេរីអ៊ែរ ហ្វូគូស៊ីម៉ា ហើយមានសេចក្តីរាយការណ៍ថា វិទ្យុសកម្មបានធ្លាយចូលក្នុងប្រភពទឹក ។

ប្រទេសមួយចំនួនបានធ្វើការហាមឃាត់នាំចូលទំនិញពិសេសបន្លែ និងអាហារពិក្ខុតំបន់នោះ ដោយសារការភ័យខ្លាចវិទ្យុសកម្ម នាខណៈដែលកម្មករ និងអ្នកជំនាញការជប៉ុនកំពុងតែតស៊ូទប់ទល់នឹងការធ្លាយចេញជាតិវិទ្យុសកម្មនេះបន្តទៀត ។

ខាន់ ភីម្យ

Photo : DR

ឯកអគ្គរាជទូត: “ព្រះសហគមន៍កម្ពុជាតូច តែជំនឿមាំ”

ខាន់ ភីមេឃូ

លោកជំទាវខាន់ ភីមេឃូ ឯកអគ្គរាជទូតប៊ុរីវ៉ាទិកង់ ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាដែលមាននិវេសន៍រដ្ឋាននៅក្នុងទីក្រុងបាងកកប្រទេសថៃ បានមកធ្វើបំពេញទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជាជាលើកទី២ រយៈពេល ៤ថ្ងៃពីថ្ងៃទី២២ ដល់ថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា។ នៅពេលនេះ អ្នកនាំសារសូមណែនាំមិត្តអ្នកអានឱ្យបានជួបផ្ទាល់តាមរយៈកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយនិងចំណាប់អារម្មណ៍របស់លោកឯកអគ្គរាជទូតផ្ទាល់។

លោកអគ្គរាជទូតជំទាវខាន់ ភីមេឃូ ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចជាលើកទី២ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អ្នកនាំសារ : នេះជាដំណើរទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជារបស់លោកចាប់តាំងពីលោកបានត្រូវតែងតាំងជាឯកអគ្គរាជទូតប៊ុរីវ៉ាទិកង់ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា។ តើអ្វីទៅជាគោលបំណងសំខាន់របស់លោកនៅក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជាជាលើកទី២ នេះ ?

លោកជំទាវខាន់ ភីមេឃូ : ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចជាលើកទី២ របស់ខ្ញុំ លើកនេះគោលបំណងសំខាន់គឺស្វែងយល់អំពីកិច្ចការ និងសកម្មភាពជួបផ្ទាល់ជាមួយនិងព្រះសហគមន៍កាតូលិក នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ នៅក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចលើកនេះ ខ្ញុំបានជួបជាមួយនិងលោកប្រធានរដ្ឋ និងគ្រិស្តបរិស័ទនិងក៏បានទៅបំពេញទស្សនកិច្ចនៅមណ្ឌលសកម្មភាពមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីឱ្យយល់អំពី

សកម្មភាព និងបេសកកម្មរបស់ព្រះសហគមន៍ ដូចជាផ្នែកសង្គមកិច្ច និងអប់រំជាដើម ។

អ្នកនាំសារ : តើលោកយល់យ៉ាងណាដែរចំពោះព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នៅក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចជាលើកទី២នេះ ?

លោកជំទាវខាន់ ភីមេឃូ : ខ្ញុំមានចំណាប់អារម្មណ៍ខ្លាំងនឹងព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាតាំងតែពីដំណើរទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជាតាំងពីលើកទីមួយ មកម៉្លោះ ។ ព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាគឺជាព្រះសហគមន៍មួយតូច ។ ប៉ុន្តែវាមានការងារជាច្រើនដែលខ្ញុំមានចំណាប់អារម្មណ៍ ពិសេស ទៅលើការអនុវត្តជំនឿនិងកិច្ចការផ្នែកសង្គមជាច្រើន ដែលព្រះសហគមន៍បានធ្វើ ។ នៅក្នុងដំណើរបំពេញទស្សនកិច្ចនេះ ខ្ញុំក៏

បានមើលឃើញថា ការងាររបស់ព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាតែងតែនៅជាប់នឹងប្រជាជន ជាពិសេសប្រជាជនដែលងាយរងគ្រោះ និងកំពុងតែត្រូវការការសង្គ្រោះ ហើយខ្ញុំក៏បានមើលឃើញអំពីជំនឿដ៏មុតមាំរបស់គ្រិស្តបរិស័ទនៅក្នុងប្រទេស ។

អ្នកនាំសារ : ជាមួយក្រោយតើលោកឯកអគ្គរាជទូតមានសារណាមួយទៅកាន់គ្រិស្តបរិស័ទនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ?

លោកជំទាវខាន់ ភីមេឃូ : ខ្ញុំសូមគាំទ្រកិច្ចការនិងបេសកកម្មដែលព្រះសហគមន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាកំពុងតែអនុវត្ត ហើយក៏លើកទឹកចិត្តពួកគេជាពិសេសគឺយុវជនឱ្យបន្តអនុវត្តនិងកែលម្អនូវការប្តេជ្ញាចិត្តនៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយនូវព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងរាល់សកម្មភាពរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិកដើម្បីបន្តសកម្មភាពនៃសេចក្តីស្រឡាញ់សន្តិភាព ការផ្សះផ្សារ និងផ្សព្វផ្សាយនូវដំណឹងល្អដើម្បីជួយពង្រឹងជំនឿនិងបន្តពង្រឹង និងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងសង្គម ។ ខ្ញុំសូមលើកទឹកចិត្តឱ្យយុវជន ដែលជាអ្នកជំនាន់ក្រោយ ហើយកំពុងតែបំពេញការងារយ៉ាងសកម្មដើម្បីបន្តនូវការខិតខំប្រឹងប្រែងតទៅទៀតដើម្បីជ្រាបសកម្មភាពនៃតម្លៃរបស់មនុស្ស ។

ជីវប្រវត្តិរបស់លោកឯកអគ្គរាជទូត

លោកជំទាវខាន់ ភីមេឃូ បានត្រូវសម្តេចប៉ាបបេណេឌិកទី១៦ តែងតាំងជាឯកអគ្គរាជទូតប៊ុរីវ៉ាទិកង់ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជានៅអាស៊ី អាគ្នេយ៍ កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១។ លោកប្រសូតនៅថ្ងៃទី៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៥៥ នៅក្នុងប្រទេសអ៊ីតាលី។ លោកបានចូលបម្រើការងារនៅក្នុងវិស័យការទូតរបស់ប៊ុរីវ៉ាទិកង់ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៨៣ ក្រោយពេលដែលលោកបានចូលសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រការទូតនៅវ្យែម។ មុនពេលតែងតាំងជាឯកអគ្គរាជទូតនៅកម្ពុជា ថៃ ឡាវ និងភូមា លោកជំទាវខាន់ ភីមេឃូ ជាឯកអគ្គរាជទូតរបស់ប៊ុរីវ៉ាទិកង់ ប្រចាំប្រទេសកុងហ្គោ។

លោកអគ្គរាជទូតជំទាវខាន់ ភីមេឃូ បានអញ្ជើញមកបំពេញទស្សនកិច្ចជានូវការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាលើកទី២ និងបានចូលរួមធ្វើពិធីថ្វាយអភិបូជាជាមួយលោកអភិបាលនៃភូមិភាគកាតូលិកទាំងបីនៅព្រះសហគមន៍ផ្សារតូច រាជធានីភ្នំពេញ។

Photos : V. Sambath

បទយកការណ៍

កម្ពុជាជាប្រទេសកសិកម្ម ប៉ុន្តែឥណទានផ្តោតសម្រាប់

ខាន កិរម្យ

កសិកម្មនៅកម្ពុជា ជាសសរស្តម្ភមួយនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ហើយក៏ជាវិស័យមួយដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងតែជំរុញយកចិត្តទុកដាក់។ ប៉ុន្តែប្រជាពលរដ្ឋនៅឯមូលដ្ឋានមួយចំនួនបានអះអាងថា ឥណទានសម្រាប់វិស័យកសិកម្មនៅមានកម្រិត។

អ្នកមិនដឹងឃ្លានជាកសិកររស់នៅឃុំគូស ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ បានអះអាងថា សព្វថ្ងៃនេះបើយើងទៅខ្ចីលុយអង្កការ (ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ) ហើយប្រាប់គេថា យកទៅធ្វើស្រែគេមិនឱ្យទេ គេថា ខ្លាចអត់អីសឹង។ ប៉ុន្តែបើយើងប្រាក់គេថា យកទៅចិញ្ចឹមសត្វ ឬទៅធ្វើរបរលក់ដូរគេឱ្យ។ អ្នកមិនបានបញ្ជាក់ថា: "ឆ្នាំទៅមិញ ខ្ញុំទៅខ្ចីលុយលោកគ្រូម្នាក់ ចំនួន ២០ម៉ឺនរៀល ហើយថា យកទៅទិញដី និងជួលគេបូមទឹកដាក់ស្រែ។ គាត់ថា អត់ឱ្យទេ។ ដល់ខ្ញុំទាល់ពេកទៅ ខ្ញុំក៏ទៅខ្ចីពីលោកគ្រូម្នាក់ទៀត ហើយថា យកទៅទិញរបស់(ឥវ៉ាន់) ទុកលក់ពេលបុណ្យគាត់ក៏ឱ្យ"។

លោកជ័យជា កសិករនៅភូមិស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ ដដែល បានឱ្យដឹងថា កាលពីវស្សាមុននេះ វារាំងពេក។ ពូជស្រូវដែលគាត់បានសាប សម្រាប់យកសន្ទូងទៅស្ទឹង ងាប់អស់ ហើយដល់ពេលមានភ្លៀងធ្លាក់មក គាត់បានទៅខ្ចីលុយពីអង្កការ ដូចដែលភូមិឯទៀតគេខ្ចីហូរហែ។ តែដល់ពេលទៅខ្ចី គេក៏ប្រាប់គាត់ថា អត់ទាន់មានគោលការណ៍គេអត់ហ៊ានឱ្យ។ ដោយសារតែតម្រូវការចាំបាច់ គាត់ក៏ទៅខ្ចីពីអ្នកចងការប្រាក់នៅក្នុងភូមិ។

ជុំវិញបញ្ហានេះ ភ្នាក់ងារឥណទានមួយរូប ដែលសុំមិនបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណបានឱ្យដឹងថា ជាគោលការណ៍ ឥណទានកសិកម្ម នៅក្នុងភូមិសាស្ត្រស្រុកត្រាំកក់ មិនត្រូវបានគាំទ្រឱ្យប្រតិបត្តិការទូទៅទេ ដោយសារតែហានិភ័យមានរាងខ្ពស់ ព្រោះតែផ្ទៃដីរបស់គ្រួសារនីមួយៗ ដែលមានភាគច្រើនគិតតូចៗ។ ប៉ុន្តែបើអាជីវកម្មខ្លាតតូច ដូចជាលក់ដូរ ជំនួញ គឺភាគច្រើនងាយស្រួល។ លោកបានបញ្ជាក់ដែរថា: "អ្នកភូមិខ្លះមានដីតែ ៤ទៅ៥អាអិទេ នៅក្នុងមួយគ្រួសារ។ បើគាត់មកខ្ចីទៅធ្វើស្រែ អត់យកទៅធ្វើមុខរបរអ្វីផ្សេង គឺយើងអត់ឱ្យតែម្តងដោយសារតែយើងបារម្ភអំពីលទ្ធភាពសងត្រឡប់"។

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានប្រតិបត្តិការគ្របដណ្តប់ ១៤១៥០ភូមិ នៅទូទាំងប្រទេស
សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បានអះអាងថា មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ សមាគមមានសមាជិកចំនួន ២១ស្ថាប័ន ក្នុងចំណោមស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ចំនួន ២៤ស្ថាប័ន ដែលកំពុងតែប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។
តាមប្រកាសដែលនេះ នៅក្នុងចំណោមស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់នោះ មានស្ថាប័នខ្លះមានប្រតិបត្តិការគ្របដណ្តប់ទៅដល់ភូមិចំនួន ១៤១៥០ភូមិ នៅក្នុងឃុំ ២០៦៤ឃុំ ក្នុង ៥៧ស្រុក និង ២៤ខេត្ត-ក្រុង និងរាជធានី។ ស្ថាប័នទាំង ២១នេះ កំពុងតែប្រតិបត្តិការផ្តល់មីក្រូឥណទានទៅដល់ប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណជា ១ ២១៧ ២៤៣នាក់ ជាមួយនឹងឥណទានដែលមានតម្លៃប្រមាណជា ៣៩២ លានដុល្លារ។ ហើយនៅក្នុងចំណោមបណ្តាស្ថាប័នទាំងអស់នោះ ក៏មានស្ថាប័នមួយចំនួនបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណឱ្យទទួលប្រាក់បញ្ញើពីធនាគារជាតិផងដែរ។

មន្ត្រីឥណទានដដែលនោះបានឱ្យដឹងថា បើទោះបីជាកម្មវិធីទៅធ្វើស្រែ ពុំត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត។ ប៉ុន្តែបើសិនអ្នកភូមិមកខ្ចីប្រាក់ទៅបង្កើតមុខរបរនេះ របរនោះ ដូចជាចិញ្ចឹមសត្វ គឺយើងស្មារតីមិន។ លោកបានបន្តទៀតថា នៅក្នុងករណីដែលគាត់មកខ្ចីក្នុងគោលបំណងយកទៅដាំដំណាំ ឬបន្លែដដែល មានផែនការច្បាស់លាស់យើងក៏ស្មារតីដែរ។

ដោយសារតែមូលហេតុ និងកត្តាទាំងនេះហើយ ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនបានដូរចេញពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឥណទានផ្លូវការទៅប្រើប្រាស់សេវាឥណទានក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រគឺវិវត្តតែប្រឈមមុខខ្ពស់ថែមមួយកម្រិតទៀត បើទោះបីជាស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអះអាងថា កំពុងតែរីកចម្រើនយ៉ាងណាក៏ដោយ។

ម្ចាស់ផ្នែកនេះនៅមានកម្រិត

Photo : S. Philtong

ជាក់ស្តែង របស់អតិថិជនរបស់គេផងដែរ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា : "មានប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណ ១.២លាននាក់ក្នុងទំហំឥណទានសរុប ៣៩២លានដុល្លារ និងត្រូវជា ៦០% គឺផ្តោតទៅលើកសិកម្ម។ តែមុននឹងផ្តល់ឱ្យអតិថិជនណាម្នាក់ ក៏គ្រឹះស្ថានទាំងអស់ត្រូវតែពិនិត្យ និងសិក្សាអំពីអតិថិជនផងដែរដើម្បីធានានិរន្តរភាពស្ថាប័ននីមួយៗ"។

តាមប្រសាសន៍របស់លោកជា ផល្លារិន សព្វថ្ងៃកម្មវិធីឥណទានរបស់បណ្តាស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុគឺមានចាប់ពី ១០ដុល្លារ រហូតដល់ ២០០០ដុល្លារ ឬអាចច្រើនជាងនេះ ទៅតាមទំហំមុខរបរផែនការ និងសមត្ថភាពចាត់ចែងមុខរបរនៃអតិថិជនម្នាក់ៗ នៅក្នុងអត្រាការប្រាក់ពី១.៥% ទៅដល់ ៣% ក្នុងមួយខែ។ មូលហេតុដែលបណ្តាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់តម្រូវឱ្យធ្វើទៅតាមទម្រង់ការបែបនេះ គឺដើម្បីបង្ការហានិភ័យរបស់ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់ និងអតិថិជន ជាពិសេសលើសមត្ថភាពសងត្រឡប់មកវិញ។ លោកជា ផល្លារិនបានឱ្យដឹងថាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាវិកចច្រើននិងមានការិយាល័យប្រតិបត្តិការនៅគ្រប់ខេត្ត ហើយមានគ្រឹះស្ថានខ្លះបានបើកការិយាល័យប្រតិបត្តិការរហូតដល់តាមស្រុកផងក៏មាន។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណា ក៏បណ្តាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជានៅមិនទាន់អាចមានសមត្ថភាពបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ បានពេញទំហំនៅឡើយដែរ។

លោកប៊ុន មុនី ប្រធានគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុស្ថាបនាលើមីតធីត បានមានប្រសាសន៍ថាគោលដៅរបស់ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ គឺកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រតាមរយៈការផ្តល់ទុនដើម្បីបង្កើតមុខរបរ និងការងារដល់ប្រជាជន។ ប៉ុន្តែនិរន្តរភាពក៏ត្រូវតែគិត។ លោកជា ផល្លារិន ប្រធានសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ក៏បានមានប្រសាសន៍ថា មកដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ២០១០ កន្លងទៅនេះ កម្មវិធីរបស់បណ្តាស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលកំពុងតែមានប្រតិបត្តិការនៅទូទាំង ២៤ខេត្ត និងរាជធានីភ្នំពេញ គឺមានទឹកប្រាក់រហូតដល់៣៩២លានដុល្លារ។ តែក្នុងចំណោមសាច់ប្រាក់នេះវិស័យកសិកម្មទទួលបានប្រមាណ ៦០% ។

លោកនួន វណ្ណឌី ប្រធានផ្នែកទំនាក់ទំនង និងទីផ្សាររបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអម្រិត បានអះអាងថា មកដល់ពេលនេះអម្រិត មានសាខាប្រតិ-

លោកជ័យ ជា បានឱ្យដឹងថា កាលដែលគាត់ខកខានមិនបានទទួលឥណទាន ពីស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក៏បានធ្វើឱ្យគាត់ត្រូវប្រឈមមុខនឹងការបង់ការប្រាក់ប្រមាណជា៧% នៃទំហំទឹកប្រាក់ ២០០០០០រៀល។ ហើយមកទល់សព្វថ្ងៃនេះគាត់នៅមិនទាន់មានលទ្ធភាពសងគេបានគ្រប់នៅឡើយទេ ក្រៅពីបង់ចុងការ ឱ្យគេមួយខែ ១៥០០០រៀល ហើយខែខ្លះក៏ជំពាក់គេ។ លោកបានឱ្យដឹងថា គាត់ប្រហែលជានឹងលក់គោមួយក្បាលដើម្បីសងសងគេ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា : "បើទាល់ខ្លាំងពេកមានតែលក់គោសងគេតែប៉ុណ្ណឹង"។

ជុំវិញបញ្ហានៃកម្មវិធីឥណទានដែលបានលើកឡើងដោយប្រជាពលរដ្ឋ លោកជា ផល្លារិន ប្រធានសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាបានឱ្យដឹងថា គោលដៅសំខាន់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ គឺកែលម្អជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ។ ហើយវិស័យកសិកម្មក៏ជាគោលដៅសំខាន់មួយផងដែរ។ តែមុននឹងផ្តល់ឥណទានបាន គឺគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុរបស់គាត់ត្រូវតែធ្វើការសិក្សា ពិគ្រោះ និងពិនិត្យ ស្ថានភាព

ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុពិចារណាបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់បន្ថែម

លោកជា ផល្លារិន ប្រធានសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បានអះអាងថា ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស កំពុងតែពិចារណាលើការបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់ប្រមាណជា ០.១% ក្នុងមួយខែ ខណៈដែលអត្រាការប្រាក់បច្ចុប្បន្នមានចន្លោះពី ១.៥% ទៅដល់ ៣% ក្នុងមួយខែ។

លោកផល្លារិន បានឱ្យដឹងថា ការបញ្ចុះនេះនៅមិនទាន់ទូលំទូលាយនៅឡើយទេ ដោយសារតែតម្លៃចំណាយផ្សេងៗនៅក្នុងប្រតិបត្តិការ នៅមិនទាន់អនុញ្ញាតឱ្យបញ្ចុះស្រីប ឬទាំងអស់គ្នានៅឡើយ។ លោកបានឱ្យដឹងដែរថា ការបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់នេះ គឺអាចអនុវត្តបានសម្រេចតែឥណទានខ្នាតតូចប៉ុណ្ណោះ សម្រាប់ឥណទានខ្នាតតូច គឺនៅមិនទាន់បានទេ។ ប៉ុន្តែលោកមានជំនឿថា ប្រសិនបើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចមានការវិកចច្រើននៅពេលខាងមុខ ហើយប្រាក់បញ្ញើរបស់ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានកំណើនកើនឡើងទៀតនោះ អត្រាការប្រាក់នឹងអាចបញ្ចុះច្រើនជាងនេះបន្តទៀតដើម្បីស្រួលដល់ការវិវឌ្ឍ។

បត្តិចំនួន៤៩ នៅក្នុងខេត្ត១៤ ហើយមានអតិថិជនជិត ២៤ម៉ឺននាក់ជាមួយនិងប្រាក់កម្ចីដែលមានតម្លៃប្រមាណជា៦៩លាន។ លោកបានឱ្យដឹងថា នៅក្នុងចំណោមប្រាក់កម្ចីទាំងអស់ប្រាក់កម្ចី ដែលផ្តល់ឱ្យទៅលើវិស័យកសិកម្មមានចំនួន ៦៩% ពោលជួរកម្មប្រមាណជា ១៦% សេវាកម្ម ៣% ផលិតកម្ម៣% ហើយសេវាកម្មប្រាក់កម្ចីផ្សេងៗទៀត មានប្រហែល ៩% ។ លោកក៏បានបញ្ជាក់ថា : "កម្មវិធីឥណទានរបស់យើង គឺដើម្បីជួយប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅតាមតំបន់ជនបទដោយកែប្រែកម្រិតជីវភាពរបស់ពួកគេ"។ លោកបានឱ្យដឹងថា ដើម្បីទទួលបានឥណទាន ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវតែទៅទំនាក់ទំនងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ពេលនោះភ្នាក់ងារឥណទាននឹងចុះទៅធ្វើការសម្របសម្រួលរៀបចំផ្ទះ។ សំខាន់ ប្រជាពលរដ្ឋដែលត្រូវការទុន ត្រូវតែមានទីលំនៅពិតប្រាកដមានមុខរបរ និងមានផែនការរច្ចាស់លាស់។

ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក

នារីជាមាតាក្នុងសង្គមគ្រួសារ និងពិភពលោក

ធាតុ ជីបង

ក្រុមសុខភាពស្ត្រីប្រចាំព្រះសហគមន៍កាតូលិក បាត់ដំបង បានរៀបចំវគ្គវិនិច្ឆ័យអន្តរជាតិកាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែមីនា នៅក្នុងបរិវេណព្រះសហគមន៍បាត់ដំបង ដោយមានការចូលរួមពីបងប្អូនស្ត្រីៗ ប្រមាណជា ២០០នាក់ដែលមកពីក្រុងបាយ័ន ប៉ៃលិន ស្វាយស៊ីសុផុន តាកែវ ទំពូង តាអំ ស្មៅ រតនមណ្ឌល ច្របាបវាល អូរកំបុត ទេពអ៊ុយ អង្គការអារ៉ូពេ និង បងប្អូនស្ត្រីៗ មកពីបាត់ដំបងផ្ទាល់ផងដែរ។

អ្នកស្រីគឹម ចិន្តា ជាតំណាងអង្គការបន្ទាយស្រី ដែលជួយដល់ស្ត្រីមានវិបត្តិនិងរងគ្រោះដោយអំពើហិង្សា និងការពារអនិធិជនមានប្រសាសន៍ដែរថា: "នៅក្នុងឆ្នាំ២០១១នេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានផ្តោត

សំខាន់ទៅលើនារីវ័យជំទង់ៗ ដោយផ្តល់ឱ្យពួកគេ មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរស់នៅ ការប្រកបការងារ ការបញ្ចេញមតិយោបល់ហើយជាពិសេសសិទ្ធិ ក្នុងការចូលរួមគ្រប់សកម្មភាពសង្គម"។ អ្នកស្រីក៏ បានបន្តទៀតថា: "នារីទាំងអស់មានសិទ្ធិ។ ប៉ុន្តែ នារីត្រូវប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ឱ្យស្របតាមច្បាប់របស់ ប្រទេស និងប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរយើង"។

នៅក្នុងឱកាសនោះដែរស្ត្រីទាំងអស់បានចូលរួម សប្បាយជាមួយនិងល្បែងកំសាន្ត រាំបំបា និងច្រៀង ចម្រៀងផ្សេងៗទៀត ដែលបានរៀបចំឡើងដោយ ក្រុមសុខភាពស្ត្រីនៃព្រះសហគមន៍បាត់ដំបង ដែល ជាអ្នកដឹកនាំកម្មវិធីទាំងមូល។ នេះជាឱកាសដែល មានការចោទ ជាសំនួរអំពីសុខភាពស្ត្រី និងទំនាស់ ផ្សេងៗនៅក្នុងគ្រួសារ។

Photo : Battambang

សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា កម្មវិធីវិនិច្ឆ័យអន្តរជាតិ ៨ មីនា នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណង ជួយឱ្យស្ត្រីចេះមានការអត់ធ្មត់ ស៊ូទ្រាំ និងជៀស- វាងនូវរាល់អំពើហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារ ចេះរក្សានូវ សុភមង្គល រក្សានូវភាពស្និទ្ធស្នាល និងរក្សាសេចក្តី ស្រលាញ់នៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ។

ព្រះសហគមន៍កាតូលិកកំពង់ចាមកំពុងជំរុញឱ្យយុវជនមានបំណិនជីវិត

ព្រះសហគមន៍តូចមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងភូមិភាគ កំពង់ចាម កំពុងតែចូលរួម និងជួយជំរុញលើកទឹក ចិត្តឱ្យយុវជនចូលរួមកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ផ្សេងៗ ដើម្បីឱ្យពួកគេមានបំណិនជីវិត។

លោកសៀម លីវី ត្រូវបានជំរុញឱ្យនាំព្រះសហ- គមន៍ថ្មីពេជ្របានមានប្រសាសន៍ថា កាលពីដើមខែ មីនានេះ យុវជននៅក្នុងព្រះសហគមន៍នឹងយុវ- ជននៅក្នុងភូមិ បានចូលរួមជីកស្រះចំនួនបីដែលធ្វើ ឱ្យពួកគេនិងមានឱកាសបានរៀបចំការចិញ្ចឹមត្រី។

គម្រោងនេះមានការ ចូលរួមពីយុវជនប្រមាណ ២៥នាក់។

តាមប្រសាសន៍របស់លោកសៀមលីវី ទាំងនេះ

គឺជាស្រះតូចៗ ដោយស្រះមួយដែលទំហំ ៣ម x ៦ ម មានចំនួន ២ និងស្រះទំហំ ២ម x ៥ម មានចំនួន មួយ។ ប៉ុន្តែនេះជាកិច្ចខិតខំមួយផ្នែកតូចរបស់ព្រះ សហគមន៍ក្នុងការអប់រំយុវជនឱ្យពួកគេចូលរួមក្នុង សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ ដែលធ្វើឱ្យពួកគេអាច ទទួលបានបំណិនជីវិតដែលមានប្រយោជន៍ដើម្បីពួកគេ កសាងសង្គមគ្រួសារទៅថ្ងៃអនាគត។ លោកបាន បញ្ជាក់ថា: "ទំហំស្រះនេះ គឺល្មមសម្រាប់ដាក់កូន ត្រីបានតែប្រមាណ ពី៥០០ ទៅ៦០០ក្បាល។ ប៉ុន្តែ គម្រោងការងាររបស់យើង គឺផ្តល់នូវជំនាញកសិកម្ម ដល់យុវជន"។ លោកបានឱ្យដឹងថា គម្រោងនេះគឺ ចំណាយថវិកាត្រឹមតែជាង ១០០ដុល្លារ ប៉ុណ្ណោះ។

តែបើបានជោគជ័យបាននោះ យុវជនអាចរកប្រាក់ ចំណូលបានច្រើនលើសពី ១០០ដុល្លារនេះ ដល់ទៅ ពីរ ទៅបីដងរយៈពេល។

លោកបន្តទៀតថា ការធ្វើកសិកម្មដូចជាចិញ្ចឹម ត្រី ដាំបន្លែ ចិញ្ចឹមសត្វ គឺជានិយមយុវជន ដែលយុវ- ជនគួរតែចូលរួម ព្រោះនេះគឺជានិយមដែលពួកគេ អាចយកទៅអនុវត្តដោយផ្ទាល់បាននៅតាមសហ គមន៍ជាជាងទុកពេលវេលាទំនេរ ទៅប្រព្រឹត្តិអំពើ ផ្សេងៗដែលប៉ះពាល់ដល់សង្គម។

ព្រះសហគមន៍ថ្មីពេជ្រ មានសមាជិក ១២នាក់ បិតនៅឃុំថ្មពេជ្រ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម។

ខាន់ ភីម្យ

ទំនាក់ទំនងព្រះសហគមន៍កាតូលិក៥ នៅតំបន់សៀមរាប និងសិប្បកម្មបានមកពីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ

អ្នកសម្របសម្រួល ព្រះសហគមន៍ ចំនួន៥ នៅតំបន់សៀមរាប ភូមិភាគបាត់ដំបង បានឱ្យ ដឹងថា ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយគឺជាស្ថានភាពមួយដ៏ចម្បង ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការព្រះសហគមន៍មួយ ទៅព្រះសហគមន៍មួយទៀត។

លោកធីម ឆន់ គឺជាអ្នកសម្របសម្រួលព្រះ សហគមន៍តំបន់សៀមរាប ក៏មានប្រសាសន៍ថា សព្វថ្ងៃនេះព្រះសហគមន៍ចំនួន៥ នៅសៀមរាប គឺសៀមរាប ព្រែកទាស់ ចុងឃ្មុំស តាអំ និង កំពង់ឃ្នាំង កំពុងតែមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ- ជាមួយព្រះសហគមន៍នៅប្រទេសសិង្ហបុរី។ លោក ធីម ឆន់ បញ្ជាក់ថា: "នៅក្នុងរដូវអប់រំពិសេសនេះ យុវជន និងសមាជិកនៃព្រះសហគមន៍សិង្ហបុរីចំនួន ៣៦នាក់ នឹងមកចូលរួមជាមួយយុវជនយើងដើម្បី ចូលរួមសម្តែងរឿងព្រេងយេស៊ូវនិងទុក្ខលំបាក ហើយ អធិដ្ឋាន និងធ្វើអភិបូជារួមគ្នា។ ក្រៅអំពីនេះក្បែរ យើងទាំង៣៦នាក់នេះ នឹងរួមគ្នាចុះចែកអំណោយ ជាសម្ភារៈ និងថវិកា ដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រចំនួន ៥០០គ្រួសារ នៅព្រះសហគមន៍ទាំង៥"។ លោក ធីមឆន់បញ្ជាក់ទៀតថា កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែល បានធ្វើរយៈពេល ៥ឆ្នាំមកហើយនេះ ជាផ្នែក ដែលបានមកពីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ។

លោកធីម ឆន់ ក៏រំលឹកថា កាលពីឆ្នាំ២០០៦ ជនជាតិសិង្ហបុរីមួយរូបបានស្គាល់ព្រះសហគ- មន៍សៀមរាបតាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយពីប្រព័ន្ធ អ៊ិនធឺណិត។ កាលនោះគឺជាពេលដែលព្រះស- ហគមន៍អប់រំបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត្រ ហើយ ចាប់ពីពេលនោះមក មិត្តភក្តិរបស់គាត់បានមក ចូលរួមសកម្មភាពព្រះសហគមន៍ជាប្រចាំ។

ខាន់ ភីម្យ

ព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក

យុវជនអំពីជីវិតក្នុងការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះសហគមន៍

អ៊ឹម សុខន

អេម៉ាណូអែលជាកម្មវិធីមួយ ដែលស្វែងយល់អំពីជីវិតនៃការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក សម្រាប់យុវជនដែលចង់យល់ច្បាស់អំពីផ្លូវនៃជីវិតជាអ្នកបូជាតាមបែបកាតូលិក ឬហៅថា បូជាចារ្យ តើមានសភាពយ៉ាងណា ?

លោកបូជាចារ្យអ៊ឹម សុខន ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវកម្មវិធីនេះ មានប្រសាសន៍ថា កម្មវិធីនេះមានរយៈពេល ២ឆ្នាំ គឺធ្វើសម្រាប់យុវជនដែលចូលរួមស្វែង

យល់អំពីផ្លូវជីវិតរបស់ខ្លួន ។ លោកបន្តថា សម្រាប់អ្នកទីមួយ កម្មវិធីអេម៉ាណូអែលមានសិក្សាប្រធានបទចំនួន៦ផ្សេងគ្នា មានប្រធានបទស្តីពីព្រះបន្ទូលប្រវត្តិព្រះសហគមន៍ សេរីភាព អក្ខរសញ្ញាឈើឆ្កាង និងការត្រាស់ហៅជាដើម ។

លោកអ៊ឹម សុខនបន្តថា ប្រធានបទទាំង៦នេះនឹងអាចជួយឱ្យយុវជនអាចរិះគិតអំពីផ្លូវជីវិតរបស់ខ្លួនតាមរយៈការស្តាប់ព្រះបន្ទូល និងបទពិសោធន៍ពីសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នេះពួកគេគឺអាចយល់អំពីផ្លូវជីវិតរបស់ខ្លួន ។

ត្រូវចេះពឹងផ្អែកលើព្រះយេស៊ូ
ព្រះសហគមន៍កោះរកា ភូមិភាគ កំពង់ចាម មានរៀបចំសិក្ខាសាលា សម្រាប់អស់អ្នកណែនាំជំនឿ ដែលស្នើអំពីកំណើតព្រះបន្ទូលកាលពីថ្ងៃទី ១-៤ ខែមេសា កន្លងទៅនេះ ។
បូជាចារ្យហ្សេរ៉ាម វ៉ូសាំង មានប្រសាសន៍ថា ការបណ្តុះបណ្តាលឱ្យមានគុកោសល្យ គឺជាកត្តាសំខាន់ ។ ហើយព្រះសហគមន៍នៅបន្តជំរុញបងប្អូនឱ្យចេះរស់នៅពឹងផ្អែកលើព្រះយេស៊ូ ជាពិសេសនៅពេលបងប្អូនជួបការលំបាក ។

ពិធីប្រគល់ និងតែងតាំងនាយិកាថ្មីដែលមានការចូលរួមពីលោកបូជាចារ្យកាតូលិក

ពិធីប្រគល់តែងតាំង នាយិកាថ្មី ជំនួសនាយិកាចាស់ ដែលបានចូលនិវត្តន៍សាលាបឋមសិក្សាកោះរកាក្រៅ បានប្រព្រឹត្តទៅ កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ នៅក្រោមអធិបតីភាពរបស់លោកជំទាវ សុខន ប្រធានការិយាល័យអប់រំស្រុក កំពង់សៀម លោកប៊ូ ធី មេឃុំកោះរកាក្រៅ លោកសេរ៉ាល់ដឺ វ៉ូសាំង ជាបូជាចារ្យទទួលបន្ទុកព្រះសហគមន៍កោះរកា ព្រមទាំងតំណាងសមាគមមាតាបិតាសិស្ស ។

លោកប៊ូ ធី ជាអនុប្រធានការិយាល័យ

អប់រំស្រុក បានអានលិខិតបង្គាប់ក្នុងកិច្ចការងារនាយិកាសាលាដែលមានខ្លឹមសារសង្ខេបថា : "ក្នុងការគ្រប់គ្រងដើម្បីឱ្យដំណើរការល្អ វាអាស្រ័យទៅលើទំនាក់ទំនងល្អ ហើយធ្វើយ៉ាងណា ? ឱ្យការងារនិងតួនាទីរបស់ខ្លួន មានភាពរីកចម្រើន ដើម្បីជួយបង្កលក្ខណៈ ឬចូលរួមស្រួលទៅដល់សិស្សានុសិស្សដើម្បីឱ្យសិស្សចូលរៀនបានច្រើន និងក៏ត្រូវមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ ជាមួយនិងសហគមន៍និងមាតាបិតាសិស្ស ដោយត្រូវធ្វើការទប់ស្កាត់នូវ

រាល់អំពើហិង្សាទាំងឡាយណា ដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងសាលារៀន ជាពិសេស គឺចាប់ផ្តើមពីលោកគ្រូអ្នកគ្រូ មុនគេ ។

សាលាបឋមសិក្សា កោះរកាក្រៅ គឺមានសិស្សសរុបចំនួន ១៨០នាក់ ហើយលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ មានចំនួន១១នាក់ បូករួមនិងសិស្សមត្តេយ្យសិក្សាមានចំនួន ៤០នាក់ ព្រមទាំង លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ពីរនាក់ផ្សេងៗទៀត ដែលបង្រៀននៅវេនព្រឹក ។

ពីរ លោក

យុវជនត្រូវចេះធ្វើដំណើរក្នុងផ្លូវ និងជំនឿតែមួយ

កិច្ចប្រជុំលើកទី២ របស់ក្រុមយុវជនដែលត្រៀមចេញទៅចូលរួមទិវាយុវជនពិភពលោក កាលពីថ្ងៃទី២៥-២៧ខែមីនាមុននេះ បានប្រព្រឹត្តទៅនៅព្រះសហគមន៍កោះរកា ភូមិភាគកំពង់ចាម ។

លោកជំទាវ សុខន អ្នកសម្របសម្រួលក្រុមយុវជន ដែលត្រៀមចេញទៅចូលរួមទិវាយុវជនពិភពលោកបានមានប្រសាសន៍ថា នៅរាល់ការធ្វើដំណើរម្នាក់ៗតែងអស់កម្លាំងនិងហត់នឿយ ។ ប៉ុន្តែយុវជនត្រូវរៀនចេះក្តាប់យកនូវឱកាសរបស់ខ្លួន ដែលមាននៅក្នុងដៃ ពីព្រោះក្រៅពីបរិយាកាស និងការសប្បាយ យុវជនម្នាក់ៗក៏បានស្គាល់មិត្តភក្តិ បរិបទសង្គម និងវប្បធម៌ថ្មី ។ លោកបញ្ជាក់ថា: "កិច្ចប្រជុំនេះមានគោលបំណងឱ្យយុវជនដែលមកពីព្រះសហគមន៍គ្រប់តំបន់ទាំងអស់ចំនួន ២៥នាក់នេះ ចេះរួមសុខទុក្ខនិងគ្នានៅពេលធ្វើដំណើរក្នុងផ្លូវតែមួយ និងជំនឿតែមួយ ។

យុវជនហ៊ុន សុភា មកពីព្រះសហគមន៍តាកែវ

និយាយថា ពិតណាស់ ! ខ្ញុំសប្បាយនិងត្រេកអរនៅពេលដែលបានឃើញថា កិច្ចប្រជុំលើកទី២នេះបានជំរុញធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងរបស់យុវជនម្នាក់ៗ កាន់តែមានសាមគ្គីភាពក្នុងការធ្វើកិច្ចការរួមដូចជាការខិតខំសម្តែងនូវរបាំបង្ហាញអំពីអរិយធម៌ខ្មែរ ។

កញ្ញាស៊ុន លីហ្សា យុវនារីមកពីព្រះសហគមន៍ស្នាង ខេត្តកណ្តាល ក៏បន្ថែមថា អ្វីៗតែរីករាយនេះ គឺខ្ញុំសម្គាល់ថា នាគ្រប់សកម្មភាពការងារទាំងអស់ ដែលយើងធ្វើរួមគ្នានោះ គឺវាពោរពេញដោយស្នាមញញឹម និងការលើកទឹកចិត្ត ដែលនេះបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ពីអារម្មណ៍ និងជំហាននៃការទទួលខុសត្រូវ និងគាំទ្រចំពោះគ្នាមិនថា យើងធ្លាប់ ឬពុំធ្លាប់ស្គាល់គ្នាពីមុនមក ។

ទិវាយុវជនពិភពលោកលើកនេះនឹងប្រព្រឹត្តទៅឡើងចាប់តាំងពីថ្ងៃទី១៥-២១ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ នៅប្រទេសអេស្ប៉ាញ ។

សុខន

ដំណើរទស្សនកិច្ច MEP ទៅកាន់ភូមិភាគកំពង់ចាម
លោកបូជាចារ្យមួយចំនួននៃក្រុមគ្រួសារសាសនាទូត អឹមអេភី (MEP) បានចុះសួរសុខទុក្ខបងប្អូនគ្រីស្ទបរិស័ទនៅព្រះសហគមន៍កោះរកានៅព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគកំពង់ចាមកាលពីថ្ងៃទី២ មីនា ឆ្នាំ២០១១ ។
ដំណើរចុះសាកសួរសុខទុក្ខនេះ ត្រូវបានឡើងក្នុងគោលបំណងលើកទឹកចិត្តប្រជាជននៅក្នុងភូមិកោះរកា និងគ្រីស្ទបរិស័ទនៅទីនោះ ហើយដំណើរលើកនេះក៏ដើម្បីជាការផ្តល់ព័ត៌មាន ឱ្យដល់គ្នាទៅវិញទៅមករវាងលោកបូជាចារ្យ និងអ្នករស់នៅទីនោះ ក្នុងគោលបំណងស្វែងយល់អំពីការរស់នៅរបស់ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងភូមិ និងទស្សនារាល់សម្បទិផលទាំងឡាយដែលព្រះសហគមន៍កាតូលិកសម្រេចបានក្នុងមករាដងដែរ ។

ពីរ លោក

មនុស្សពេញវ័យ ប្រមាណជា ៣៩៤ នាក់ទទួលការត្រាស់ យ៉ាងឱទ្ធារិក

លី សុវណ្ណា

មនុស្សពេញវ័យចំនួនប្រមាណ ៣៩៤នាក់ បានទទួលការត្រាស់ហៅ យ៉ាងឱទ្ធារិក ដោយលោកអភិបាល នៅតាមទីកន្លែងក្នុងព្រះសហគមន៍ភូមិភាគទាំងបីរៀងៗខ្លួន គឺព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគកំពង់ចាមចំនួន ៥៥នាក់ នៅកំពង់ចាម ព្រះសហគមន៍ភូមិភាគព្រះវិហារចំនួន ១០៤នាក់ នៅព្រះវិហារចំនួន និងព្រះសហគមន៍ ភូមិភាគភ្នំពេញចំនួន ១៣៥នាក់ ដែលប្រារព្ធនៅព្រះវិហារសន្តិវិសេសភ្នំពេញ។

ពិធីនេះប្រារព្ធធ្វើឡើង កាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ជាអាទិត្យទី១នៅក្នុងរដូវអប់រំពិសេស តាមប្រតិទិននៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក ។

បេក្ខជនដែលត្រាស់ហៅយ៉ាងឱទ្ធារិកគឺជាអ្នកត្រៀមខ្លួនទទួលនូវអត្តសញ្ញាណដ្ឋានក្នុងឱកាសបុណ្យចម្លងឆ្នាំ២០១១ ។

មានប្រសាសន៍ទៅកាន់បេក្ខជន និងគ្រីស្ទបរិស័ទ ដែលចូលរួមក្នុងកម្មវិធី លោកអភិបាល សុខកុមារ អូលីវ័រ បានលើកឡើងថា : "នៅថ្ងៃនេះយើងទាំងអស់មានអំណរសប្បាយណាស់ ដោយ-

មានបងប្អូនដែលនឹងទទួលការត្រាស់ហៅជាឱទ្ធារិក ដើម្បីទទួលអត្តសញ្ញាណដ្ឋានដ្ឋាន គឺទទួលជីវិតអស់កល្បជានិច្ច" ។ លោកបន្តថា យើងមានបងប្អូនយ៉ាងច្រើនទទួលការត្រាស់ហៅដែលមិនធ្លាប់មានក្នុងប្រវត្តិព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅកម្ពុជា គឺបងប្អូនមកពីគ្រប់ព្រះសហគមន៍និងមណ្ឌលសកម្មភាពក្នុងភូមិភាគភ្នំពេញ ជាពិសេស សម្រាប់ព្រះសហគមន៍ កោះស្នា ដែលមានបេក្ខជននឹងទទួលនូវអត្តសញ្ញាណដ្ឋានលើកដំបូង ។

បងប្អូនបេក្ខជនចំនួន១៣៥នាក់នេះ បានចូលរួមស្តាប់ព្រះបន្ទូលស្តាប់ ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ជាយូរឆ្នាំមក ហើយខ្លះ ៦ ទៅ ៧ឆ្នាំ ទើបបានទទួលពិធីត្រាស់ហៅ នៅថ្ងៃនេះ ។

យុវតិយ៉ាណា ប៊ូសុភាន បានឱ្យដឹងដែរថា នាងមានអារម្មណ៍រីករាយណាស់ ពីព្រោះជាពេលវេលាដែលនាងទន្ទឹងរង់ចាំជាយូរឆ្នាំមកហើយ ។ នាងរីករាយដោយនាងជឿថា នាងនឹងទទួលជីវិតថ្មីរួមជាមួយនិងព្រះយេស៊ូ ។ នាងបានទទួលស្គាល់ថា ដោយខ្លួនពិតប្រាកដនាងមានការអស់សង្ឃឹមខ្លាំងក្នុងជីវិត អាប័ខឹងច្រើន និងមិនចេះចែករំលែក ជាមួយនរណាឡើយ ។ តែក្រោយពេលទទួលនូវការអប់រំ

ជំនឿ និងមានមិត្តភក្តិជាច្រើនយកចិត្តទុកដាក់និងរូបនាងនាំឱ្យនាងមាននូវក្តីសង្ឃឹម និងចេះបើកចិត្តទទួលអ្នកដទៃ ជាពិសេស គឺចេះអធិដ្ឋានច្រើន និងយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះអ្នកដទៃផងដែរ ។

ចំណែកយុវជនស្រៀង លាប បានឱ្យដឹងដែរថា លោកសម្រេចចិត្តទទួលការអប់រំដោយបានឃើញគំរូល្អរបស់គ្រីស្ទក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ និងលើកទឹកចិត្តទៅវិញទៅមក ជាពិសេស ជួយទៅដល់អ្នកទន់ខ្សោយ ។

នៅក្នុងធម្មទេសនា លោកអភិបាលសុខកុមារ អូលីវ័រ យើ ក៏រំលឹកដល់បងប្អូនបេក្ខជន និងគ្រីស្ទបរិស័ទទាំងអស់ឱ្យចាប់អារម្មណ៍នៅពេលយើងទទួលអត្តសញ្ញាណដ្ឋានក្នុងឱកាស គឺទទួលព្រះកាយព្រះគ្រីស្ទរួមគ្នានៅក្នុងព្រះសហគមន៍ ។ ធ្វើជាគ្រីស្ទបរិស័ទ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ព្រះបន្ទូលខិតខំរស់នៅតាមព្រះបន្ទូល គឺនាំឱ្យព្រះបន្ទូលបានចូលក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួន ។ ម្យ៉ាងទៀត គឺរស់នៅដូចជាបងប្អូន នៅក្នុងគ្រួសារតែមួយ គោរពគ្នាស្រឡាញ់ និងលើកលែងទោសឱ្យគ្នានិងចេះសហការគ្នាលើដើម្បីធ្វើជាសញ្ញាសម្គាល់អំពីព្រះយេស៊ូគង់ជាមួយយើង ហើយព្រះសហគមន៍ពិតជាព្រះកាយព្រះគ្រីស្ទប្រាកដមែន ។

Photo : L. Sovanna

ប្រវត្តិសាស្ត្រ

លីប៊ី ស្ថិតនៅក្នុងភាពចលាចលដោយសង្គ្រាមស៊ីវិល

ជាតិ សំភី

ដែនដីរបស់ប្រទេសលីប៊ី បានធ្វើអាណានិគមនាសម័យបុរាណដោយជនជាតិ ហ្វែនីស្យាង ដែលជាប្រជាជនបុរាណ មានជនាត្យខាងដើរនាវា និងធ្វើជំនួញ។ បន្ទាប់មកប្រទេសលីប៊ីត្រូវធ្លាក់ទៅក្រោមអាណានិគមរបស់ក្រិក នៅមុនពេលត្រូវបានត្រួតត្រា ដោយចក្រភពរ៉ូម។

នាសតវត្សរ៍ទី៧ ប្រទេសលីប៊ីបានត្រូវលុកលុយដោយកងទ័ពអាវ៉ាប៊ា ។ ដូច្នេះហើយទើប ប្រជាជនលីប៊ីភាគច្រើនមានវប្បធម៌អាវ៉ាប៊ា ហើយប្រជាជនស្ទើរតែទាំងអស់មានជំនឿលើសាសនាឥស្លាមស៊ីននីត។ បន្ទាប់ពីបានបែងចែកជាច្រើនព្រះរាជាណាចក្រនាកាលមជ្ឈិមសម័យ ប្រទេសលីប៊ីក៏ត្រូវធ្លាក់នៅ ក្រោមការត្រួតត្រារបស់ចក្រភពអូតូម៉ង់ នៅសតវត្សរ៍ទី១៦ ។

ប្រទេសលីប៊ី ជាកម្មសិទ្ធិចុងក្រោយរបស់ចក្រភពអូតូម៉ង់នៅទ្វីបអាហ្វ្រិក ប៉ុន្តែត្រូវបានវាយត្រួតត្រា និងធ្វើអាណានិគមដោយព្រះរាជាណាចក្រអ៊ីតាលីនៅឆ្នាំ១៩១២ ។

នៅឆ្នាំ១៩៥១ បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមលោកលើកទី២ លីប៊ី បានប្រកាសនូវឯករាជ្យភាពរបស់ខ្លួន ក្រោមទម្រង់ជាអាណាចក្រដែលដឹកនាំដោយព្រះមហាក្សត្រព្រះនាមអ៊ីឌ្រី ទីមួយ។ ប៉ុន្តែព្រះអង្គត្រូវបានរំលំចេញពីអំណាចដោយសារតែរដ្ឋប្រហារយោធាមួយ នៅឆ្នាំ១៩៦៩ ។

បន្ទាប់មកលីប៊ីក៏ត្រូវបានដឹកនាំដោយលោកម៉ូអាយម៉ារ កាដាហ្វីដែលជាមេបញ្ជាការកងទ័ពមួយ

Photos : DR

រូបអាយុ២៧ឆ្នាំ ដែលប្រកាសដោយស្វ័យប្រវត្តិថាជាវិវៈសេនីយ៍ឯក។ លោកបានអភិវឌ្ឍនយោបាយហៅថា ប៉ាណាហ្វីស្ទី ដែលគឺជាចលនានយោបាយវប្បធម៌ និងមនោគមវិជ្ជា... ដែលសំដៅទៅរកការបង្រួបបង្រួមប្រជាជនអាវ៉ាប៊ា ។

បើនិយាយអំពីសេដ្ឋកិច្ច នៅឆ្នាំ២០០៩ ផលិតផលជាតិសរុប (PNB) របស់លីប៊ីបានកើនដល់ ៦២ កោដិដុល្លារ ផលិតផលជាតិសរុបនៃប្រជាជនម្នាក់ៗ គឺ១២.០២០ដុល្លារ ធ្វើឱ្យលីប៊ីស្ថិតនៅក្នុងចំណោម ៥០ប្រទេស រុងរឿងជាងគេ នៅលើពិភពលោក។ សេដ្ឋកិច្ចលីប៊ីពឹងផ្អែកលើការនាំចេញប្រេង គឺ៥% នៃការនាំចេញសរុប។ លីប៊ីជាប្រទេសផលិតប្រេងលំដាប់ទីពីរ នៅក្នុងទ្វីបអាហ្វ្រិកគឺបន្ទាប់ពីប្រទេសនីហ្សេរីយ៉ានិងនាំមុខប្រទេសអាល់ហ្សេរី។ តែលីប៊ីមានប្រេងបម្រុងធំបំផុតនៅទ្វីបអាហ្វ្រិក។ ប្រេង

បម្រុងរបស់លីប៊ីត្រូវ គេប៉ាន់ប្រមាណមាន ៤៦.៤ កោដិបារ៉ែល។ ដូច្នេះប្រទេសលីប៊ីស្ថិតក្នុងចំណោមតួអង្គខាន់ៗ នៃអង្គការប្រទេសនាំចេញប្រេងអូបេក (OPEC) ។

ប្រេងរបស់លីប៊ី គឺជាប្រេងដែលមានគុណភាពមិនថ្លៃ ក្នុងការផលិត និងនៅជិតមណ្ឌលប្រើប្រាស់ (អឺរ៉ុប) ។ តែសមត្ថភាពផលិតត្រូវបានធ្វើឱ្យពិការមួយផ្នែកដោយសារតែភាពទន់ខ្សោយនៃការវិនិយោគ និងការហ៊ុមព័ទ្ធសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច ដែលសម្រេចដោយក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅឆ្នាំ១៩៨៦ ។

នៅឆ្នាំ២០១១ ប្រទេសលីប៊ីក៏ទទួលរងកុបកម្ម និងចលាចលជាច្រើន ទន្ទឹមនឹងចលនាតវ៉ា នៅក្នុងប្រទេសអាវ៉ាប៊ា។ តែកុបកម្ម និងចលាចលទាំងនេះបានប្រែក្លាយឱ្យទៅជាសង្គ្រាមស៊ីវិលដ៏ពិតប្រាកដ១។ ទាំងខាងប្រឆាំង និងគាំទ្រលោកកាដាហ្វីបានប្រើប្រាស់អាវុធធុនធំដូចជារថក្រោះ ហើយខាងលោកកាដាហ្វីមានយន្តហោះទម្លាក់គ្រាប់បែក។

ការបះបោរលីប៊ី ជាចលនាតវ៉ាប្រជាជនជាមួយនិងការទាមទារនូវសិទ្ធិខាងសង្គម និងនយោបាយដែលចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី១៥ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ ។ ដូចនៅប្រទេសទុយនេស៊ី និងអេហ្ស៊ីបអ្នកតវ៉ាទាមទារឱ្យកាន់តែមានសេរីភាព និងប្រជាធិបតេយ្យ ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ឱ្យបានល្អប្រសើរ... ។

សព្វថ្ងៃនេះលីប៊ីក៏ពុំទទួលរងការវាយប្រហារពីបស្ចឹមប្រទេស មានបារាំង អង់គ្លេស និងអាមេរិក... ក្នុងមូលហេតុការប្រជាជន។

តើលីប៊ីស្ថិតនៅទីណា?

ប្រទេសលីប៊ីមានឈ្មោះជាផ្លូវការថា មហា ធីម៉ាហ្ស៊ីយ៉ា អាវ៉ាប៊ា លីប៊ី ប្រជាមានិតសង្គមនិយម។ នេះជាប្រទេសមួយនៅអាហ្វ្រិកខាងជើង ដែលមានព្រំដែនភាគខាងជើងជាប់នឹងសមុទ្រមេឌីទែរ៉ាណេ។ ភាគខាងលិចជាប់នឹងប្រទេសអាល់ហ្សេរី និងទុយនេស៊ី។ ខាងត្បូងជាប់ និងប្រទេសស៊ីរី ប្រទេសអ៊ាត និងខាងកើតជាប់នឹងប្រទេសសូដង់ និងប្រទេសអេហ្ស៊ីប។ ប្រទេសនេះមានផ្ទៃក្រឡា ១,៧៥៩,៥៤០គម^២ និងមានប្រជាជនប្រមាណ ៦,១៧៧,៥៧៩នាក់ (ឆ្នាំ២០០៨) ។ ប្រជាជនរស់នៅប្រមូលផ្តុំនៅតាមឆ្នេរ។ ចំណែកផ្នែកខាងក្នុងនៃប្រទេសគឺជាវាលលំហ។ រាជធានី ហេមាត្រីបូលី។ ភាសាផ្លូវការ គឺអាវ៉ាប៊ា និងប្រើប្រាស់រូបិយបណ្ណ ឌីណា លីប៊ី (Dinar libyen)។

Photo : S. Phlilong

ព្រឹទ្ធាចារ្យ៖ “អាចារ្យត្រូវតែរៀនក្បួនខ្នាត”

ខាន់ ភីម្យ

លោកនូវ វណ្ណ ព្រឹទ្ធាចារ្យមួយរូប មានប្រសាសន៍ថា អាចារ្យត្រូវតែរៀនក្បួនខ្នាត ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ក្នុងមុខងារជាអាចារ្យ បើមិនដូច្នោះទេ អាចារ្យមួយចំនួនអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់វប្បធម៌ និងប្រពៃណីដ៏ថ្លៃថ្លារបស់ខ្មែរ ដែលបន្ទុកទុកមកតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ។

ព្រឹទ្ធាចារ្យក៏បានឱ្យដឹងថា អាចារ្យគឺជាតំណាងឱ្យចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ ដែលដឹកនាំពិធីនានា តាមផ្លូវព្រះពុទ្ធសាសនា។ ដូច្នេះបើមនុស្សម្នាក់ ពុំមានចំណេះដឹងច្បាស់លាស់ ហើយតាំងខ្លួន ធ្វើជាអាចារ្យទៅដឹកនាំពិធីផ្សេងៗ អាចនឹងធ្វើឱ្យវប្បធម៌ និងប្រពៃណី បាត់បង់ទៅតាមនោះ ហើយវប្បធម៌ និងប្រពៃណីទាំងនេះនឹងមានការបាត់បង់នូវសណ្តាប់ធ្នាប់នៅក្នុងសាសនាផងដែរ។

ព្រឹទ្ធាចារ្យក៏បានបញ្ជាក់ថា : “ដើម្បីធ្វើជាអាចារ្យមួយរូបបាន ទាល់តែយើងធ្លាប់បួសរៀន និងចេះព្រះធម៌”។

ព្រឹទ្ធាចារ្យ លើកឧទាហរណ៍ថា បុណ្យកតត្តមួយ បើទុកបរិស័ទអញ្ជើញយើង ឱ្យទៅធ្វើអាចារ្យ យើងត្រូវតែដឹងខ្លួនឯង ឱ្យច្បាស់ថា តើពិធីនោះគេត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េច? ត្រូវការសម្ភារៈអ្វីខ្លះ? ហើយត្រូវចេញ ឬ

ផ្ដើមពិចារណាឱ្យច្បាស់លាស់ដែរ ដោយមិនមែនចេះតែធ្វើតាមនិកឃើញនោះទេ។

លោកបានបន្តទៀតដែរថា ដើម្បីរៀបចំបុណ្យនេះបាននោះ គេត្រូវឱ្យមានតាំងពីសម្លៀកបំពាក់ថ្មីមួយសម្រាប់បុស្សក បាត ឬក្របីជាដើម។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការដែលក្រសួងធម្មការ និងកិច្ចការសាសនា ដែលជំរុញឱ្យអាចារ្យនៅទូទាំងប្រទេស ត្រូវចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលកាលពីឆ្នាំទៅនោះ លោកព្រឹទ្ធាចារ្យនូវ វណ្ណ បានគាំទ្រ ហើយលោកក៏បានមានប្រសាសន៍ថា រូបខ្លួនលោកផ្ទាល់ក៏ធ្លាប់បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមួយដែលគេបានរៀបចំឡើងកាលពីឆ្នាំ២០១០កន្លងទៅ។

លោកព្រឹទ្ធាចារ្យ ក៏បានឱ្យដឹងទៀតផងដែរថា អាចារ្យគឺជាមនុស្ស។ ដូច្នេះនេះមិនប្រាកដថា ឱ្យតែអាចារ្យ សុទ្ធតែដឹងអំពីតួនាទី និងក្រិត្យក្រមអាចារ្យ ទាំងអស់នោះទេ។ ដូច្នេះការដែលក្រសួងបណ្តុះបណ្តាលអាចារ្យនោះ គឺជាការត្រឹមត្រូវ។

លោកព្រឹទ្ធាចារ្យ បញ្ជាក់ថា កាលពេលដែលលោកបានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលធ្វើអាចារ្យ ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងធម្មការ និងកិច្ចការសាសនា គឺមានចំណុចល្អមួយចំនួនដូចជា ទទួលសិល្បៈអាចារ្យចំណេះដឹងទូទៅ និងក្បួនច្បាប់ខ្លះៗ។

រឿងជួបតែក្រ

កំសត់ជាបញ្ជីនូវ ដែលទើបនិងរៀនចប់ពីសកលវិទ្យាល័យថ្មីៗ តែពុំអាចរកការងារធ្វើបាន។ ដូច្នេះគេទៅធ្វើជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៅឯស្ថាប័នមួយដែលស្វែងរកជំនួយពីខាងក្រៅប្រទេសដើម្បីជួយអ្នកក្រីក្រ។

អំណាច

តាំងពីពេលនោះមក ទាំងដើរ ទាំងដេកទាំងអង្គុយ គេជួប និងឃើញតែអ្នកក្រ : អ្នកក្រដែលថារូបគេយកឈ្មោះអ្នកក្រទៅសុំលុយបរទេស អ្នកក្រដែលបដិសេធមិនបញ្ជូនកូនចៅឱ្យទៅរៀន អ្នកក្រដែលខំធ្វើជាងងឹតល្ងង់ដើម្បីសុំលុយដោយសារតែដីស្រែផ្ទះត្រូវគេរឹបអូស ឬលួសចោល អ្នកក្រដែលដឹកស្រាស្តុយហ្នឹង ហើយក៏ដើរសម្តែងគេយកលុយ និងអ្នកក្រដែលបានប្តីពិការបន្ទាល់ពីសង្គ្រាម-ល-។

“ជួបតែក្រ” និពន្ធដោយលោកហែម សុបិន្ត ក្នុងកម្រងរឿងដែលមានចំណងថា “ស្នេហាខ្ញុំ”។ នេះជារឿងទស្សនវិជ្ជា ដែលធ្វើវិភាគយ៉ាងល្អិតល្អន់លើសង្គមកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នជុំវិញភាពក្រីក្រ : ការរើសអើង គម្លាតយ៉ាងមហិមារវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ ជាមួយឧត្តមគតិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃនិស្សិតបញ្ជីនូវ។ ប៉ុន្តែពួកគេប្រឈមនឹងភាពអត់ការងារធ្វើ។

រឿងចម្រៀងអរណាមួយ

រឿងចម្រៀងអរណាមួយ គឺជាប្រលោមលោក ដ៏ល្បីល្បាញ ដែលទទួលបានពានរង្វាន់លេខមួយក្នុងការប្រកួតប្រជែងអក្សរសិល្ប៍អន្តរសាសន៍របស់កុមារ ដោយសារតែប្រធានបទដ៏ល្អគឺ “ការតស៊ូ និងភាពមានរបស់កុមារិជនបទម្នាក់ដែលចង់បន្តការសិក្សានៅទីក្រុង ខណៈដែលអ្នកជុំវិញថា នេះជាគំនិតលិលាមួយ។

នៅអាយុ១៤ឆ្នាំដាវ៉ាន់ រៀនចប់អនុវិទ្យាល័យនៅភូមិរបស់នាង ដែលស្ថិតនៅក្នុងទីជនបទមួយនៃប្រទេសភូមា ដោយពុះពារឧបសគ្គរាប់មិនអស់ដោយសារតែគ្រួសារក្រីក្រ និងទំនៀមទម្លាប់ដែលមិនបញ្ជូនកូនស្រីទៅសាលា។ តែនៅវិទ្យាល័យតម្រូវឱ្យបង់ប្រាក់។ នៅពេលដែលដាវ៉ាន់ប្រលងបានទទួលអាហារូបករណ៍បានហើយ ឪពុកនាងចង់ឱ្យប្អូនប្រុសដែលរៀនបានលេខពីរទៅរៀនជំនួសវិញ។ “ហេតុផលរបស់គាត់គឺមានតែមួយគត់” គឺដោយសារតែដាវ៉ាន់ជាក្មេងស្រី! តើដាវ៉ាន់ត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

ចំណងជើងរឿងជាភាសាអង់គ្លេស “Sing to the Dawn” និពន្ធដោយមីងហ្គុងហ្គី និងបកប្រែដោយរឿង ចាន់ដាវ៉ា។

ហ្វុត សុជាតា

អធិប្បាយព្រះបន្ទូលថ្ងៃអាទិត្យ

ខែមេសា ២០១១ លោកជួន សាវណ្ណ ប្រធានបណ្ណាល័យអប់រំវិទ្យាស្ថានសហគមន៍កាក្សានិកកម្ពុជា

សប្តាហ៍ទី៤ ក្នុងរដូវអប់រំពិសេស ប្រចាំថ្ងៃ (ថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ២០១១) (ឃុំហាន ៩,១-១៤)

លោកយុវប្រឹក្សាជាតិជាតិក្នុងវិទ្យាស្ថានសហគមន៍កាក្សានិកកម្ពុជា គាត់ចែងឡើងដំរីកើបនេះដើម្បីបញ្ជាក់ថា ព្រះយេស៊ូវពោរពេញដោយព្រះហឫទ័យប្រណិសន្តោស ។ ព្រះអង្គជា "ព្រះពន្លឺនៃពិភពលោក" ។ អ្នកខ្លះកំពុងរំលឹកមិនត្រាន់តែភ្លឺភ្នែកប៉ុណ្ណោះទេតែគាត់ទទួលបានជំនឿដៃ ។ ពួកគេរស់នៅដែលមានចិត្តក្រអឺតក្រមម ។ គេមិនអាចស្គាល់ "បុត្រមនុស្ស" ដ៏សុភាពដែលអ្នកស្រុករង់ចាំជាយូរ មកហើយនោះទេ ។

ក្នុងអាទិត្យនេះ យើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទមួយអស់បងប្អូនដែលទទួលការអប់រំពិសេស ដើម្បីទទួលបានអង្គការក្នុងឱកាសបុណ្យចម្លងត្រូវតែជម្រះចិត្តគំនិតពិភពក្រអឺតក្រមរបស់ខ្លួនដើម្បីអាចទទួលបានព្រះជន្មដ៏រុងរឿង ដែលព្រះយេស៊ូវប្រទានឱ្យមនុស្សយើងក្នុងឱកាសបុណ្យចម្លងនេះបានដោយសមរម្យ ។

សប្តាហ៍ទី៥ ក្នុងរដូវអប់រំពិសេស ប្រចាំថ្ងៃ (ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ២០១១) ឃុំហាន (១១,១-៤៥)

គួរឱ្យឆ្ងល់ជាខ្លាំង ពេលព្រះយេស៊ូវទទួលដំណឹងថា ឡាសារជាមិត្តសម្លាញ់លើផ្លូវ ហេតុអ្វីក៏ព្រះអង្គមិនប្រញាប់យាងទៅប្រោសគាត់ភ្លាម ហើយបែរជាមានព្រះបន្ទូលថា: "ដំរីនេះមិនបណ្តាលឱ្យគាត់ស្លាប់ទេ គឺដើម្បីលើកតម្កើងព្រះជាម្ចាស់ និងឱ្យព្រះបុត្រារបស់ព្រះអង្គសម្តែងសិរីរុងរឿងវិញ" ។

ចំពោះព្រះយេស៊ូវ ស្លាប់មិនមែនជាទីបញ្ចប់ទេ ។ ព្រះអង្គប្រោសលោកឡាសារឱ្យរស់ឡើងវិញ ដើម្បីបង្ហាញថា ព្រះជាម្ចាស់ជាអម្ចាស់លើជីវិត និងលើសេចក្តីស្លាប់ ហើយក៏ជាសញ្ញាមួយបញ្ជាក់ថា ព្រះបន្ទូលសន្យារបស់ព្រះជាម្ចាស់ថា ប្រោសអស់អ្នកស្លាប់ក្នុងព្រះគ្រីស្ទឱ្យទទួលជីវិតអស់កល្បជានិច្ចនោះ បានកើតជារូបរាងហើយ ។ ក្នុងអាទិត្យនេះ យើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទ រួមជាមួយអស់បងប្អូនដែលទទួលការអប់រំពិសេស ត្រូវតែជម្រះចិត្តគំនិតរបស់ខ្លួនពិភពភ័យខ្លាចគ្រប់យ៉ាងដើម្បីអាចទទួលជីវិតថ្មីពីព្រះយេស៊ូវក្នុងឱកាសបុណ្យចម្លងខាងមុខនេះបានដោយសមរម្យ ។

បុណ្យលើកតម្កើងទុក្ខលំបាករបស់ព្រះយេស៊ូវ (ថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ២០១១) ម៉ាថាយ (២៦,១៤-២៧,៦៦)

ថ្ងៃអាទិត្យហែស្លឹកនេះគឺផ្តើមចូលក្នុងសប្តាហ៍ពិសិដ្ឋ ហើយជាឱកាសឱ្យយើងរំលឹកអំពីជម្រកនៃជំនឿរបស់ខ្លួនអំពីព្រះបន្ទូល និងអំពីកិច្ចការដែលព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងអាទិត្យចុងក្រោយបង្អស់មុនគេធ្វើគុតព្រះអង្គ ។

ថ្ងៃអាទិត្យនេះ យើងសប្បាយរួមជាមួយព្រះយេស៊ូវយាងចូលទីក្រុងដ៏រីសុទ្ធ ក្នុងឋានៈជាព្រះមហាក្សត្រ យាងមកគ្រងរាជ្យក្នុងមហាបេសកកម្មសង្គ្រោះមនុស្សលោកតាមរយៈព្រះអង្គរងទុក្ខលំបាកសោយទិវង្គត និងទទួលព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿងពីព្រះបិតា ។ ចូរយើងអបអរសាទរព្រះគ្រីស្ទជាព្រះមហាក្សត្រយើង ! ចូរយាងព្រះអង្គក្នុងចិត្តក្នុងគ្រួសារយើង ដើម្បីព្រះអង្គណែនាំ និងថែរក្សា ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីថ្ងៃអាទិត្យដ៏សប្បាយនេះទៅ គឺជាពេលដែលយើងចូលរួមនឹងទុក្ខលំបាករបស់ព្រះអង្គ ។ ទុក្ខលំបាករបស់ព្រះគ្រីស្ទបានផ្លាស់ប្តូរទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សនឹងព្រះជាម្ចាស់ និងរវាងមនុស្សនឹងមនុស្សដែរ ។

បុណ្យចម្លង ព្រះយេស៊ូវទទួលព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង (ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ២០១១) ឃុំហាន (២០,១-៩)

ព្រះយេស៊ូវទទួលព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង បន្ទាប់ពីព្រះអង្គរងទុក្ខលំបាក និងសោយទិវង្គតយ៉ាងសែនអាម៉ាស់នៅលើឈើឆ្កាង ។ ព្រះយេស៊ូវដែលទទួលព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង គឺព្រះអង្គឈ្នះបាប និងសេចក្តីស្លាប់ ។ មនុស្សយើងគ្រប់ៗរូប ទោះជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមសាសនា ឬមិនកាន់សាសនាក៏ដោយ ក៏មានបំណងប្រាថ្នាក្រៃយ៉ាងប្រាកដថា ចង់ឈ្នះបាប និងសេចក្តីស្លាប់នោះដែរ ។ គ្រីស្ទបរិស័ទមានអំណរសប្បាយយ៉ាងខ្លាំង ត្បិតព្រះយេស៊ូវក៏ប្រោសខ្លួនឱ្យឈ្នះបាប និងសេចក្តីស្លាប់រួមជាមួយព្រះអង្គទុកជាព្រះអំណោយទាន ។ គ្រីស្ទបរិស័ទតែងតែចែកអំណរសប្បាយដែលខ្លួនមាននោះដល់អ្នកដទៃទៀតៗជានិច្ច ត្បិតជាកាតព្វកិច្ចដែលខ្លួនត្រូវតែប្រព្រឹត្តតាមព្រះបញ្ជារបស់ព្រះគ្រីស្ទផង និងក៏ជាឱកាសឱ្យអំណរសប្បាយរបស់ខ្លួនបានពេញលក្ខណៈផងដែរ ។

យុវវ័យជួយស្រ្តីដូចជួយខ្លួនឯង និងសង្គមជាតិ

(បទពាក្យប្រាំពីរ)

**និពន្ធដោយ :
លោកស្រី ខុន ណារី
ថ្ងៃទី១៧ មីនា ២០១១**

១. មើលប្រធានបទកំណត់ជាក់អក្ខរាចារពិតជិតដប់ដា ២. ការជួយខ្លួនឯងពិសេសណាស់ ព្យៀនគ្រប់ប្រភេទអេដស៍ជាក់ស្តែង ៣. ជួយខ្លួនឯងបានប្រាណសោយសុខ និងរលាយឯងស្វែងយ៉ាងណា ៤. ដូចជួយស្រ្តីផ្ទៃងថា លើកស្ទួយស្រ្តីកុំកន្តើយ ៥. មានសាច់មានឈាមមានខ្លួនប្រាណ ដៃជើងមុខមាត់ដូចបំណង	គួរតែនូវអ្នកពិចារណា យុវវ័យណាមួយខ្លួនឯង ។ ភាពពិតឃើញច្បាប់គ្រប់កន្លែង កុំឈ្នក់រំលោភល្បែងតណ្ហា ។ ប៉ុនបងប្រាថ្នាមិនជួយឡើយ ។ តភ្ជាប់អក្ខរាចារទៅហើយ ស្រ្តីនេះហើយជាឆ្លឹងខ្លង ។ មានគ្រប់សណ្ឋានតាមកន្លង បើគ្មានឆ្លឹងខ្លងរស់មិនបាន ។	៦. ដូចជាមនុស្សស្លាប់មួយកំណត់ ដាច់ដោចបោចបាត់ចេញពីប្រាណ កណ្តោចកណ្តែងថ្លែងហួសស្មាន ស្រវាសុខសាន្តដូចតែទុក្ខ ។ ៧. ពាក្យជួយខ្លួនឯងតែងតែឈ្នះ រៀងរាល់ជំនះព្រះឱ្យសុខ ដូចជួយស្រ្តីភ័យមានទុក្ខ អ្នកជួបតែសុខគ្រប់ប្រការ ។ ៨. ២០១១ សួនវិស័យ ជាសសរទ្រូងមាំអស្ចារ្យ បួនយុវវ័យស្រីប្រសណា បំរើរដ្ឋសង្គមជាតិ ។ ៩. កើតជាកូនខ្មែរថែពូជពង្ស មរតកយូរលង់កុំបីឃ្លាត ប្រពៃណីល្អបរិវរទៀត ភ្ញៀវអន្តរជាតិកោតសរសើរ ។ ១០. កូនខ្មែរជួយខ្មែរដោយស្មោះសរ ឧក្រិដ្ឋមិនល្អបន្តស្នើ បញ្ឈប់បញ្ចប់កប់ប្រសើរ ជាតិថ្លើដំណើរអភិវឌ្ឍន៍ ។

ទទួលជំហានទី២ នៅព្រះសហគមន៍ភ្នំពេញ និងបាត់ដំបង

លី សុវណ្ណា

“សៀវភៅគ្រូបង្ហាត់ ដើម្បីការពារជីវិតអ្នក”

លេខទូរស័ព្ទដែលត្រូវហៅ បន្ទាន់

* ប៉ូលីស :

១១៧

- ប៉ូលីសចរាចរណ៍ ០១២ ៨៩៦ ៦២៨ ។

* រថយន្តសង្គ្រោះបន្ទាន់ :

១១៩ / ០២៣ ៧២៣ ៨៤០ ។

- ភ្នំពេញ ០២៣ ៧២៤ ៨៩១ ។ - សៀមរាប ០៦៣ ៧៦១ ១១៩ ។

* ក្រុមពន្ធនគ្រឹះកម្ម :

១១៨ / ០២៣ ៧២៣ ៥៥៥ ។

* មណ្ឌលកែប្រែអ្នកប្រកួតប្រជែងប្រកួត :

០១២ ៨១២ ១១៧ / ០១៥ ៨៩៣ ៩៩៩ ។

វិទ្យុវិភាសអាស៊ី (RVA)

ផ្នែកការសាខាខ្មែរឡាយរយៈពេល ៣០នាទី

Crossing Borders, Sharing Christ

ខ្មែរឡាយរយៈពេល ៣០នាទី

(Short Wave = sw) គឺ :

~ ពេលរសៀល ពីម៉ោង ៥:០០នាទី ដល់ម៉ោង ៥:៣០នាទី ផ្សាយក្នុង
រលកធាតុអាកាស ១១៨៥០ គីឡូហ្វឺតស៍ ត្រូវនឹងកម្ពស់ ២៥,៣២ ម៉ែត្រ។
ស្ថាប័រិទ្យវិភាស អាស៊ី (RVA)

លោកអ្នកនឹងទទួលបានចំណេះដឹងទូទៅជាច្រើន ទាក់ទងនឹងជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ
និងសង្គម និងព័ត៌មាននានាពីព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅកម្ពុជា។

ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានកាតូលិក
មានឈ្មោះថា **ឌីឌី ហ្វេស្ត ស្តីឡេង** និងកម្មវិធីបុណ្យឡេង
ដូចជាសម្ភោធក្នុងព្រះនាមម៉ារី នៅទីកន្លែង ព័ត៌មានព្រឹត្តិបត្រព្រះ
សហគមន៍ចំណោម ចាត់ចែង... ហើយថ្មីៗនេះយើងខ្ញុំមានចេញលក់នូវ
ស៊ីឌីប្រកបដោយ CD Vol.13 ។ ដូច្នេះបើប្រិយមិត្តចាប់អារម្មណ៍
សូមអញ្ជើញទាក់ទងមកលេខទូរស័ព្ទ ០៩៩ ៩៩៩ ៨៦៤។
សូមអរគុណ !

- ការងារប្រចាំខែ**
- ថ្ងៃទី០១-០៤ មេសា ២០១១: សិក្ខាសាលាប្រជុំប្រធានបទកំណើតព្រះបន្ទូលនៅព្រះសហគមន៍កោះរកា កំពង់ចាម។
  - ថ្ងៃទី០២ មេសា ២០១១: កម្មវិធីសំណាក់ធម៌ ដែលមានការអញ្ជើញចូលរួមណែនាំពីលោកអភិបាលអូលីវេ ដ្រីតអិស្ត្រី ដល់គ្រីស្ទបរិស័ទនៅព្រះសហគមន៍កាតូលិកកំពត។
  - ថ្ងៃទី០៣ មេសា ២០១១: សំណាក់ធម៌ ដែលមានការអញ្ជើញចូលរួមពីលោកអភិបាលអូលីវេ ដ្រីតអិស្ត្រី ធ្វើការណែនាំដល់គ្រីស្ទបរិស័ទនៅព្រះសហគមន៍ជុំគីរី កំពត។
  - ថ្ងៃទី០៤-០៥ មេសា ២០១១: សិក្ខាសាលាប្រជុំប្រធានក្រុមយុវជនភូមិភាគភ្នំពេញ លើប្រធានបទ “យុវជន និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ” ដែលរៀបចំធ្វើឡើងនៅព្រះសហគមន៍កាតូលិកក្រុងព្រះសីហនុ។
  - ថ្ងៃទី០៧ មេសា ២០១១: ព្រះសហគមន៍មួយចំនួននៅខេត្តតាកែវ និងខេត្តកំពត ដូចជាគីរីវង្ស និងកំពត មានរៀបចំកម្មវិធីប្រកួតកីឡាបាល់ទាត់ បាល់ទះ នៅភូមិមំការ ខេត្តតាកែវ។
  - ថ្ងៃទី០៧-០៩ មេសា ២០១១: កម្មវិធីសំណាក់ធម៌សម្រាប់អ្នកត្រៀមទទួលពិធីប្រមូលទឹកនៅព្រះសហគមន៍កំពង់ចាម និងកោះរកា។
  - ថ្ងៃទី១០ មេសា ២០១១: កម្មវិធីជម្រះចិត្តលើកទី៣ សម្រាប់គ្រីស្ទបរិស័ទអ្នកដែលបានទទួលជំហានទី២ នៅព្រះសហគមន៍កំពត។
  - ថ្ងៃទី១៧ មេសា ២០១១: ព្រះសហគមន៍កំពតរៀបចំកម្មវិធីបើកភ្នែកសម្រាប់គ្រីស្ទបរិស័ទ និងអ្នកដែលបានទទួលជំហានទី២។
  - ថ្ងៃទី២៣-២៤ ខែមេសា: បុណ្យម្តង និងគ្រីស្ទបរិស័ទទទួលពិធីប្រមូលទឹកចំនួន ៣០នាក់នៅព្រះសហគមន៍ សៀមរាប។

ការិយាល័យព័ត៌មានកាតូលិក
ផ្ទះលេខ ២៥ ផ្លូវលេខ ២៤២ សង្កាត់បឹងព្រលិត ខណ្ឌ ៧ មករា រាជធានី ភ្នំពេញ
Tel/Fax : (855) 23 224 120;
E-mail : cscCambodia@gmail.com
Website : www.catholiccambodia.org
អ្នកសម្របសម្រួល : លោកស្រីប្រាម៉ុង វិវឌ្ឍ ។ ប្រធាន : លោកស៊ី សុវណ្ណ ។
Licence ១៨៣ ព.ម.ប្រ.ក. / ២៥-មិថុនា-២០០៧